

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради

31.08.2021 №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ЛІЦЕЮ №13 М.КОВЕЛЯ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
на 2021-2022н.р.**

ВСТУП

Ліцей №13 м. Ковеля Волинської області (далі – Ліцей) здійснює планування діяльності на підставі законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», Державного стандарту початкової освіти, Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти. Основна мета (місія) загальної середньої освіти – сприяти становленню соціально відповідальної, критично мислячої особи, члена громадянського суспільства, людини, здатної до адекватного цілепокладання і вибору в умовах соціально-культурного буття, що нестримно змінюється, усвідомлюючи освіту як універсальну цінність і готовою до її продовження впродовж усього життя.

Система освіти Ліцею включає три рівні, що відповідають основним етапам розвитку учнів:

- 1 ступінь – початкова освіта;
- 2 ступінь – базова середня освіта;
- 3 ступінь – повна загальна середня освіта.

На кожній ступені (етапі) навчання Ліцей реалізує відповідні ступеню і спрямованості навчання загальноосвітні програми. Ліцей здійснює навчання і за комплектами навчальних посібників та програм, рекомендованих для загальноосвітніх навчальних закладів Міністерством освіти і науки України. Вибір програм і навчальних посібників здійснюється шкільними методичними об'єднаннями, затверджується директором і педагогічною радою школи.

Навчальні програми, що реалізуються:

Види програм	Термін освоєння	Класи	Рівень освіти, що отримується учнями після закінчення навчання	Документ, що видається після закінчення навчання
Програма початкової освіти	4 роки	1-4 класи	Початкова освіта – I ступінь навчання	
Програма базової середньої освіти	5 років	5-9 класи	Базова середня освіта – II ступінь навчання	Свідоцтво про базову середню освіту
Програма повної загальної середньої освіти	3 роки	10-12 класи	Повна загальна середня освіта – III ступінь навчання	Свідоцтво про повну загальну середню освіту

Згідно зі Статутом має тип закладу – ліцей (з українською мовою навчання) і таку структуру:

- 1-4 класи – початкова школа
- 5-9 класи – основна школа
- 10-11 класи – старша школа

У 2021-2022 навчальному році у закладі сформовано 46 класів, навчається 1291 учні:

- школа I ступеня: 19 класів, 522 учнів;
- школа II ступеня: 24 класи, 660 учні;
- школа III ступеня: 3 класи, 109 учнів.

Класи	А	Б	В	Г	Д	Всього по класах	Індиві-д уальнен-ня	Інклю-з ивне н-ня
1-і	32	29	32	30		123		3

2-і	29	28	28	32		117		2
3-і	28	21	28	26	29	132		1
4-і	30	31	29	31	29	150		2
5-і	25	31	24	30	30	140	1	1
6-і	29	32	30	28		119		2
7-і	25	26	27	28	28	134		
8-і	30	27	26	29	28	140	1	
9-і	26	26	26	24	25	127	1	
10-і	39	20	28			77	1	
11-і	32					32		

Навчання проводиться за п'ятиденним режимом в одну зміну:

I зміна – 1-3, 5-11 класи (1141 учень)

підзміна – 4-ті, класи (150 учнів)

Структура навчального року

1 вересня 2021 року – свято Першого дзвоника

I семестр: 01.09.2021 – 24.12.2021 (79 дн.)

II семестр: 10.01.2022 – 03.06.2022 (96 дн.)

Терміни проведення канікул:

осінні: 27.10 – 31.10.2021 (5 дн)

зимові: 25.12.2021 – 09.01.2022 (16 дн)

весняні: 26.03 – 03.04.2022 (9 дн)

МЕРЕЖА КЛАСІВ

Початкова школа

1-х класів – 123 учні, чотири класи)

1-А клас (32 учні) – за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»

2-х класів – 117 учнів (чотири класи)

2-Г клас (32 учні) – за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»

3-х класів – 132 учні (п'ять класів)

3-Д клас (29 учнів) – за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»

4-х класів – 150 учнів (п'ять класів)

4-Г клас (31 учень) – за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»

Базова школа

5-х класів – 140 учнів (п'ять класів)

5-А клас (25 учнів) – за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»

6-х класів – 119 учні (чотири класи)

7-х класів – 134 учнів (п'ять класів)

8-х класів – 140 учнів (п'ять класів)

8-А, Б, В класи 83 учні) – з поглибленим вивченням української мови та літератури

8-Д клас (28 учнів) – з поглибленим вивченням математики

8-Г клас (29 учнів) – з поглибленим вивченням іноземної мови (англ.)

9-х класів – 127 учнів (п'ять класів)

9-А, Б клас (52 учнів) – з поглибленим вивченням української мови та літератури

9-В клас (26 учнів) – з поглибленим вивченням математики

9-Г, Д клас (49 учнів) – з поглибленим вивченням іноземної мови (англ.)

Профільна школа

10-х класів – 77 учнів (три класи)

10-А клас (29 учнів) – філологічного профілю (англ. мова)

10-Б клас(20 учнів)- математичний профіль
10-В клас(28 учнів) - філологічний профіль(укр.мова і літ.)
11-х класів – 32 учнів (один клас)
11- клас (32 учнів) – філологічного профілю(укр.мова)

Освітня програма початкової освіти (1 - 4 класи НУШ) та її обґрунтування

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій. Початкова освіта передбачає поділ на два цикли: 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Нормативно-правове забезпечення:

Освітню програму початкової освіти (1 - 4 класи) розроблено з урахуванням основних вимог Конституції України, законів України «Про освіту», законів України «Про освіту», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Державного стандарту початкової освіти, Концепції «Нова українська школа», Статуту закладу, Державних санітарних правил і норм улаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу (ДСанПіН 5.2.008-01), для 1-2 класів – на основі Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко (наказ МОН від 08.10.2019 № 1272); для 3-4 класів -Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273). У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання, коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Мета освітньої програми:

-реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями та нарізними вміннями;
-**забезпечення** діяльнісної спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість;
-реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків;
-наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів;
-зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

Термін реалізації: 2021-2022 навчальний рік

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна - (українська мова і літературне читання)
- іншомовна (англійська мова)
- математична - спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;
- природнича - має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки у навколишньому світі;

- технологічна - формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;
- інформативна - формування інформаційно-комунікаційної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;
- соціальна і здоров'язбережувальна - формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;
- громадянська та історична - формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;
- мистецька - формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;
- фізкультурна - формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Змістові лінії у 1-4 класах реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти», «Математика», «Я досліджую світ», «Дизайн і технології», «Мистецтво», «Фізична культура»;

2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання» або інтегрований курс цих навчальних предметів; «Математика», «Я досліджую світ», «Інформатика», «Дизайн і технології», «Мистецтво», «Фізична культура»;

3 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання»; «Математика», «Я досліджую світ», «Інформатика», «Дизайн і технології», «Мистецтво», «Фізична культура»;

4 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання»; «Математика», «Я досліджую світ», «Інформатика», «Дизайн і технології», «Мистецтво», «Фізична культура».

У програмі визначено конкретні очікувані результати, які подані за змістовими лініями з урахуванням потенціалу кожної освітньої галузі для формування в учнів ключових та предметних компетентностей, наскрізних умінь.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Освітня програма початкової освіти (1 - 4 класи НУШ) визначає:

1. Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.

2. Очікувані результати навчання учнів.

3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Напрямки реалізації: I ступінь – початкова освіта тривалістю чотири роки.

На основі освітньої програми початкової школи складено та затверджено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети, а також структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочому навчальному плані ліцею.

При реалізації освітньої програми

1.Забезпечити:

-логічну послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;

-рекомендовані форми організації освітнього процесу, основними формами якого є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

-використання в освітньому процесі сучасних інноваційних технологій, систем (методик) навчання;

-науково-дослідницьку діяльність, участь у проектах;

-роботу з обдарованими дітьми;

-навчання дітей з особливими освітніми потребами.

2.Здійснити навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, зокрема підручниками та навчальними посібниками, схваленими Міністерством освіти і науки України.

3.Спрямувати освітній процес на задоволення потреб учнів у виборі програм навчання.

4.Запровадити в освітній процес проектні, інформаційно-комунікаційні, інтерактивні технології, технології критичного мислення.

5. Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення сформулювати варіативну складову навчального плану.

6. Реалізувати навчання за наскрізними лініями через організацію розвивального освітнього середовища, роботу в проектах, позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

7.Створити умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами.

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 класу НУШ (1 цикл) визначено 805 год, для 2 класу – 875 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3-4-х класів НУШ визначено 910 годин/навчальний рік.

Назва освітньої галузі	Кількість годин на рік				
	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас	разом
Інваріантний складник					
Мовно-літературна, у тому числі:	315	350	350	350	1365

українська мова і література	245	245	245	245	
іншомовна освіта	70	105	105	105	
Математична	140	140	175	175	630
Природнича	140	175	140	140	595
Соціальна і здоров'язбережувальна					
Громадянська та історична					
Технологічна					
Інформатична			35	35	70
Мистецька	70	70	70	70	280
Фізкультурна*	105	105	105	105	420
Варіативний складник					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	35	35	35	35	140
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	805	875	910	910	3500
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження здобувача освіти	20/700	22/770	23/805	23/805	88/3080

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

1-х класів на 2021/2022 н.р.

Назва освітньої галузі	Предмет	Кількість годин на тиждень		
		1-Б	1-В	1-Г
Інваріантний складник				
Мовно-літературна ,в тому числі		9	9	9
Українська мова та література	Інтегрований курс «Навчання грамоти»	7	7	7
Іноземна мова	Англійська мова	2	2	2
Математична	Математика	4	4	4
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі	Інтегрований курс «Я досліджую світ»	3	3	3
Технологічна	Інтегрований курс «Дизайн і технології»	1	1	1
Інформатична		-	-	-
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1
		1	1	1

	Музичне мистецтво			
Фізкультурна*	Фізична культура	3	3	3
Усього		22	22	22
Варіативний складник				
Додаткові години для проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин		23	23	23
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		20 /70 0	20 /70 0	20 /70 0

Відповідно до робочого навчального плану для початкової школи з навчанням українською мовою для 1 класу

- здійснено розподіл навчального навантаження на тиждень,
 - встановлено погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання,
 - визначено гранично допустиме тижневе навантаження учнів, що забезпечує реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту початкової освіти.
- Інтегровано вивчається курс «Я досліджую світ» та «Навчання грамоти» (1 клас). При вивченні інтегрованого курсу «Я досліджую світ» здійснюється розподіл годин між освітніми галузями: природнича, громадянська та історична, соціальна і здоров'язбережувальна. Технологічна освітня галузь реалізується інтегрованим курсом «Дизайн і технології». Мистецька освітня галузь реалізується через окремі предмети образотворче мистецтво, музичне мистецтво.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

2-х класів на 2021/2022 н.р.

Назва освітньої галузі	Предмет	Кількість годин на тиждень		
		2-А	2-Б	2-В
Інваріантний складник				
Мовно-літературна ,в тому числі		9	9	9
Українська мова та література	Українська мова Читання	7	7	7
Іноземна мова	Англійська мова	3	3	3
Математична	Математика	4	4	4
Природнича,громадянська й історична,соціальна, здоров'язбережувальна галузі	Інтегрований курс «Я досліджую світ»	3	3	3
Технологічна	Інтегрований курс «Дизайн і технології»	1	1	1
Інформатична		1	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво Музичне мистецтво	1 1	1 1	1 1
Фізкультурна*	Фізична культура	3	3	3
Усього		24	24	24

Варіативний складник			
Додаткові години для проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин	25	25	25
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	22 /77 0	22 /77 0	22 /77 0

У 2-х класах мовно-літературна освітня галузь реалізується через окремі предмети (українська мова, читання). При вивченні інтегрованого курсу «Я досліджую світ» здійснюється розподіл годин між освітніми галузями: природнича, громадянська та історична, соціальна і здоров'язбережувальна. Технологічна освітня галузь реалізується інтегрованим курсом «Дизайн і технології». Мистецька освітня галузь реалізується через окремі предмети: образотворче мистецтво, музичне мистецтво.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

3-х класів на 2021/2022 н.р.

Назва освітньої галузі Класи	Кількість годин на тиждень			
	3 –А	3-Б	3-В	3-Г
Інваріантний складник				
Мовно-літературна ,в тому числі	10	10	10	10
Українська мова Літературне читання	7	7	7	7
Іноземна мова (англ. мова)	3	3	3	3
Математична (математика)	5	5	5	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3	3	3	3
Технологічна (дизайн і технології)	1	1	1	1
Інформатична	1	1	1	1
Мистецька (образотворче та музичне мистецтво)	2	2	2	2
Фізкультурна*	3	3	3	3
Усього	25	25	25	25
Варіативний складник				
Додаткові години для проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин	26	26	26	26
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	23 /805	23 /805	23 /805	23 /805

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

4-х класів на 2021 – 2022 н.р.

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень			
	4 –А	4-Б	4-В	4-Д
Інваріантний складник				
Мовно-літературна ,в тому числі	10	10	10	10
Українська мова та література	7	7	7	7
Іноземна мова (англ. мова)	3	3	3	3
Математична (математика)	5	5	5	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3	3	3	3
Технологічна (дизайн і технології)	1	1	1	1
Інформатична	1	1	1	1
Мистецька (образотворче та музичне мистецтво)	2	2	2	2
Фізкультурна*	3	3	3	3
Усього	25	25	25	25
Варіативний складник				
Додаткові години для проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин	26	26	26	26
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	23 /805	23 /805	23 /805	23 /805

Режим роботи регламентується єдиним розкладом навчальних занять, самопідготовки, позаурочної діяльності (організація роботи гуртків, секцій, студій) відповідно до вимог ДсанПіН 5.5.2.008-01. Ліцей забезпечує оптимальні умови для інтеграції основної та додаткової освіти, відпочинку, проектно-дослідницької діяльності та екскурсійно-краєзнавчої роботи.

У першій половині дня організовується навчальна діяльність, фронтальна, групова, інтерактивна. Друга половина дня обов'язково включає розвивальну та пізнавальну діяльність (працюють студія естрадного співу «Зорепад», хореографічна студія «Реверанс», студія вокального співу, гурток образотворчого мистецтва «Юний художник», спортивні секції, спеціальна медична група).

Розклад уроків, зміст, обсяг і характер домашніх завдань визначається відповідно до педагогічних і санітарно-гігієнічних вимог. Повсякденний обсяг активно-рухових та фізкультурно-оздоровчих видів діяльності, у тому числі й на свіжому повітрі, становить в 1-4 класах не менше 1 години

Додаткова освіта учнів здійснюється в одновікових та різновікових об'єднаннях (клуб, гурток, секція, студія, театр тощо). Учень може брати участь у кількох об'єднаннях.

Груп подовженого дня – 2, у них учнів – 60.

Для учнів організовується 2-разове харчування.

Початок роботи групи подовженого дня 1-их класів об 11.40 год., закінчення – 17.40., 2-3 кл. – початок об 11.00 год.- закінчення о 17.00 год.

. Очікувані результати навчання та компетентностей учнів

Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітньої галузі, визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, що забезпечує формування у молодших школярів ключових компетентностей, які позначаються через вміння вчитися, здатність логічно міркувати, вміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосуванням досвіду практичної діяльності для вирішення повсякденних задач, вміння працювати в команді тощо. Крім того, навчання в 1-4 класах сприятиме виробленню в учнів передумов самостійного пошуку й аналізу інформації, фінансової грамотності та підприємницьких навичок.

Такі ключові компетентності, як вміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й вміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Форми організації освітнього процесу

Відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня педагогічний колектив запроваджує такі форми організації освітнього процесу:

- ✓ різні типи уроків:
 - формування компетентностей;
 - розвитку компетентностей;
 - перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
 - корекції основних компетентностей;
 - комбінований урок;
- ✓ екскурсії,
- ✓ віртуальні подорожі,
- ✓ спектаклі,
- ✓ квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Особливості оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів освіти I рівня

Результати оцінювання навчальних досягнень учнів визначено як *конфіденційну* інформацію, доступну лише для дитини та її батьків (або осіб, які їх замінюють). Оцінювання в початковій школі ґрунтується на врахуванні *рівня досягнень* учня/учениці, а не *ступеня його невдач*.

Оцінювання — це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня/учениці в оволодінні змістом предмета відповідно до вимог чинних навчальних програм.

У 1-2-х класах допустиме лише вербальне оцінювання. Оцінюючи вербально, можна використовувати як усні, так і письмові оцінні судження щодо навчальних досягнень учнів.

При цьому оцінні судження формулюють так, аби охарактеризувати процес навчання учня та означити кількісний і якісний його результати: ступінь засвоєння знань і вмінь з навчальних предметів, характеристику особистісного розвитку учня. Підсумкова перевірка в 1 класі включає лише підсумкові діагностичні роботи в кінці навчального року, жодних тематичних перевірок (контрольних робіт).

Характеристика особистісного розвитку учнів відображає самостійність, відповідальність, комунікативність, уміння працювати в групі, ставлення до навчальної праці, рівень прикладених зусиль, сформованість навчально-пізнавальних інтересів, ціннісних орієнтирів та загальнонавчальних умінь тощо та здійснюється вербально під час поточного контролю.

Відповідно до типових освітніх програм для недопущення перевантаження учнів враховуються їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). За рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів можуть бути враховані результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Формувальне оцінювання учнів 1-4 класів

Орієнтирами для спостереження та оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи. При цьому особливості дитини можуть впливати на темп навчання, внаслідок чого діти можуть досягати вказаних результатів раніше або пізніше від завершення зазначеного циклу чи рівня.

Вимоги до очікуваних результатів навчання та компетентностей учнів початкової освіти використовуються для:

- організації постійного спостереження за навчальним поступом;
- обговорення навчального поступу з батьками або особами, що їх замінюють;
- формувального (поточного) та завершального (підсумкового) оцінювання.

Формувальне оцінювання передбачає відстеження особистісного розвитку учнів та хід набуття ними навчального досвіду і компетентностей.

У процесі організації контрольної-оцінювальної діяльності необхідно враховувати **спостереження за навчальним поступом учнів.**

Формувальне оцінювання оцінює процес навчання учнів, а не результат.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний поступ учнів; формувати в дитини впевненість у собі, наголошуючи на її сильних сторонах, а не на помилках, діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; підтримувати бажання навчатися та прагнути максимально можливих результатів; запобігати побоюванням помилитися.

Водночас доцільно вчити дітей взаємооцінюванню, при цьому формувати уміння коректно висловлювати думку про результат роботи однокласника, давати поради щодо його покращення. Це активізує навчальну роботу, сприяє розвитку критичного мислення, формуванню адекватного ставлення до зауважень, рекомендацій, зміцнює товариськість та відчуття значимості кожного в колективі.

Формувальне оцінювання можна забезпечити використанням мовного портфоліо, основна суть якого полягає в тому, щоб показати все, на що здібні учні. Через твердження «Я знаю», «Я вмію» акцентуються навчальні досягнення учнів, розвивається здатність до самооцінювання, поступово збільшується відповідальність за власне навчання. **(Техніки формувального оцінювання)**

Інші компоненти формувального оцінювання такі як: конкретний аналіз допущених учнем помилок і труднощів, що постали перед ним та конкретні вказівки про те, як покращити досягнутий результат не є предметом розгляду у 1 класі, але стають актуальними на подальших навчальних етапах у початковій школі.

Завершальне (підсумкове) оцінювання за рік здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці.

ПІДСУМКОВЕ оцінювання (тематичне, семестрове і річне) у третіх та четвертих класах здійснюється за рівневою шкалою, а його результати позначаються словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)».

Під час проведення підсумкового (тематичного, семестрового та річного) оцінювання визначається рівень сформованості кожного загального навчального результату, визначеного Державним стандартом початкової освіти, у відповідності до логіки та послідовності його формування згідно з навчальною програмою. Результати проведення діагностичних робіт у класному журналі не фіксуються.

Середня оцінка за тематичне, семестрове та річне оцінювання не виводиться. У журнал та свідоцтво досягнень виставляється рівень за кожен результат навчання з навчальних предметів/інтегрованих курсів наприкінці кожного навчального семестру та навчального року. Річним оцінюванням є результати навчання учнів за останній семестр.

Надзвичайно важливою складовою формувального оцінювання є форма повідомлення про нього учневі/ учениці та батькам (**Свідоцтво досягнень**).

У СВИДОЦТВІ ДОСЯГНЕНЬ учитель фіксує розгорнуту інформацію про сформованість наскрізних умінь учнів та рівні результатів їх навчання.

Учителі, які викладають навчальні предмети у початковій школі, дають характеристику предметних компетентностей учня за чотирирівневою системою. У 1-2 класах оцінювання має описовий характер як рівня навчання, старанності та соціальної поведінки, так і предметів та навчального процесу в цілому, але не результату

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Зарахування до початкової школи здійснюється відповідно до ПОРЯДКУ зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 367 від 16 квітня 2018 року.

Зарахування дітей до початку і впродовж навчального року здійснюється виключно на вільні місця. Після зарахування дітей до закладу освіти їх розподіл між класами відбувається в межах нормативу наповнюваності класів, визначеного Законом України «Про загальну середню освіту».

Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій

Освітній процес у ліцеї організовується відповідно до Закону України «Про освіту», інших актів законодавства, освітньої програми та спрямовується на розвиток особистості молодшого школяра шляхом формування і застосування компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених державними стандартами початкової загальної освіти, з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей.

На першому рівні навчання в учнів закладається готовність до здобуття освіти, формуються загальноосвітні компетенції з предметів державного компоненту, основи соціальної адаптації до життєвої компетентності.

Пріоритетними є виховні, загально навчальні, розвивальні функції. З урахуванням цього в освітньому процесі початкової школи впроваджуються технології розвивального навчання та ігрові технології

Освітній процес у закладі освіти організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань – 1 вересня і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

Тривалість навчального року складає:

· у початковій школі(1-4 класах) – не менше 720 навчальних годин.

Тривалість навчального року для осіб з особливими освітніми потребами може бути подовжена відповідно до індивідуальної програми розвитку дитини.

Тривалість канікул протягом навчального року не може бути меншою 30 календарних днів.

Відповідно до чинного законодавства при визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість уроків: у 1-х класах – 35хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин. Для 1-х класів передбачено динамічні паузи на свіжому повітрі. На виконання частини 5 статті 16 закону “Про загальну середню освіту”, що тривалість уроків становить 35 хвилин у перших класах і 40 хвилин у 2-4 класах, і різниця в часі навчальних годин 1-4 класів обов’язково обліковується і компенсується проведенням додаткових, індивідуальних занять та консультацій з учнями, **в ліцеї здобувачі освіти 1-4 класів мають більші перерви** і закінчують навчання в той самий час, що й старші, то вчителям початкових класів **не потрібно проводити додаткові заняття** чи інші активності. Адже згідно з пунктом 64 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти (наказ МОН від 15.04.1993 №102), **педагогічні працівники отримують зарплатню за астрономічні години** (60 хвилин). А перерви між уроками вважаються робочим часом. **Якщо вчитель проводить час з дітьми під час перерви і його робочий час триває стільки ж, скільки робочий час вчителя старшої школи** (тобто уроки закінчуються одночасно), то він не повинен компенсовувати різницю в робочому часі.

Структура та тривалість навчального року, навчального тижня, дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою у межах часу, передбаченого освітньою програмою.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Передбачені також екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Школа потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства. Робота закладу спрямована на всебічне підвищення професійної майстерності кожного вчителя, збагачення і розвиток творчого потенціалу педагогічного колективу, досягнення оптимальних результатів освіти, виховання і розвитку майбутнього громадянина. В закладі використовуються:

- ✓ Технологія традиційного навчання;
- ✓ Технологія проблемного навчання;

- ✓ Ігрові технології навчання;
- ✓ Технологія особистісно орієнтованого навчання;
- ✓ Технологія розвивального навчання;
- ✓ Технологія розвитку критичного мислення;
- ✓ Інформаційно-комунікаційні технології;
- ✓ Технологія інтерактивного навчання;
- ✓ Проєктна технологія;
- ✓ Технології дистанційного навчання.

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок. Школа потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства. Педагогічні інновації - результат творчого пошуку оригінальних, нестандартних рішень різноманітних проблем. Тому інструментом створення якісно нової освіти є інноваційна діяльність, а саме: пошук нових моделей, відхід від традиційних методів та впровадження інновацій в освітній процес, що сприяють подоланню консерватизму і виявленню нових творчих можливостей учителів.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Вчителями закладу створена модель уроків на основі поєднання елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проєкти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання та інше.

Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. Тому створенні вчителями персональні предметні сайти є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя і є поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних веб-ресурсів відповідно до вимог ІК-компетентності, що важливо у процесі модернізації навчання в сучасній школі.

. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом моніторингу якості проведення навчальних занять, моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей); проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; аналізу результатів участі учнів у ДПА.

Ефективність реалізації завдань освітньої програми закладу регулюється системою внутрішнього забезпечення якості освіти, що складається з таких компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності.

Школа повністю укомплектована необхідними кадрами для забезпечення освітньої діяльності. Педагогічні працівники мають відповідну освіту та професійно-практичну підготовку;

- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності. Всі учні 1-4 класів забезпечені підручниками, вчителі у своїй роботі використовують навчальні програми, підручники і навчально-методичні посібники, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності: заклад освіти забезпечений комп'ютерною технікою та мультимедійними комплексами;

Проведено організаційну роботу з удосконалення матеріально-технічної бази закладу та створення комфортних умов для навчання учнів.

Дизайн освітнього простору спрямований на розвиток дитини та мотивацію її до навчання. Навчальні приміщення закладу сучасні, теплі, комфортні та відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. Організація освітнього простору навчального кабінету здійснюється через такі осередки:

- осередок навчально-пізнавальної діяльності;
- змінні тематичні осередки;
- осередок для гри;
- осередок художньо-творчої діяльності;
- осередок відпочинку;
- осередок учителя

Освітній простір організований так, що вчитель може спостерігати за діяльністю дітей в усіх осередках, діти мають змогу безпечно переміщуватися і мають місце для зберігання особистих речей.

Створені належні умови для занять фізичною культурою; - якість проведення навчальних занять - за якісне і вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність;

-моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей). З метою перевірки якості знань та якості перевірки цих знань учителями щороку проводиться: моніторинг якості знань учнів (в кінці семестру, року); моніторинг якості знань учнів з тих предметів, які за планом внутрішнього контролю підлягають перевірці.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

-всебічне вивчення й аналіз освітнього процесу, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів, запобігання можливим помилкам, координація зусиль відповідно до формування «моделі» випускника початкової школи, визначеної освітньою програмою закладу.

- оновлення методичної бази освітньої діяльності. Основними завданнями щодо оновлення методичної бази освітньої діяльності закладу є:

- модернізація системи науково-методичної роботи з педагогічними працівниками закладу шляхом використання сучасних підходів щодо організації її;

- оновлення змісту і форм науково-методичної роботи з педагогічними кадрами закладу шляхом активізації та здійснення інноваційної діяльності вчителя та впровадження нових педагогічних технологій, методик, інтерактивних форм і методів навчання дорослих;

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення проводиться постійно, відповідно до плану роботи закладу на рік, перспективного плану розвитку та плану внутрішнього контролю. Ці питання регулярно розглядаються на засіданнях педагогічної ради закладу, методичних об'єднань ,творчих груп тощо.

- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня вчителів початкових класів. Підвищення фахового і кваліфікаційного рівня, методичної майстерності педагогічних працівників закладу відбуваються завдяки:

- системі методичної роботи в закладі;
- навчанню на курсах підвищення кваліфікації;
- самоосвіті педагогічних працівників;
- відвідуванню педагогічними працівниками за власним бажанням заходів за межами навчального закладу.

У системі методичної роботи вчителів 1-4 класів заплановані заходи, які сприяють підвищенню кваліфікації та фахової майстерності педагогічних працівників. Це заходи з

вивчення передового педагогічного досвіду та втілення їх в практику, поширення педагогічного досвіду.

До вимірювання також належать рівень виконання планів та програм, календарно-тематичне планування вчителя, а також рівень професійно-діяльнісної якості педагогічних працівників.

Критерії, що містять основні індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань реформування початкової освіти:

- професійно-педагогічна компетентність – обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню дітей молодшого шкільного віку,
- здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої педагогічної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій, вимог педагогічної етики та викликів початкової школи;
- соціально-громадянська компетентність – розуміння сутності громадянського суспільства, володіння знаннями про права і свободи людини, навички ефективної та конструктивної участі в цивілізаційному суспільному розвитку, здатність до ефективної командної роботи, вміння попереджувати та розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів;
- загальнокультурна компетентність – здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва;
- мовно-комунікативна компетентність – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності,
- психологічна компетентність – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я дитини, здатність сприяти творчому становленню молодших школярів та їхній індивідуалізації;
- підприємницька компетентність – вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;
- інформаційно-цифрова компетентність – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

З огляду на це основним змістом моніторингу закладу освіти є одержання інформації про стан освіти з метою прийняття управлінських рішень щодо переведення її на якісно новий рівень.

Моніторинг в закладі базується на діагностиці, що націлює на постійне спостереження за освітнім процесом з метою виявлення його відповідності бажаному результату

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітньої програми школи на 2021/2022 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель" випускника початкової школи:

- Закон України « Про освіту»;
- Закон України « Про повну загальну середню освіту»;
- Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 29 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р);

- Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688 ;

Освітня програма закладу розроблена на основі:

- для 1-2 класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1272);

- для 3-4 класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273);

Дистанційна освіта стала справжньою новацією 21 століття. Завдання сучасного вчителя закладу освіти – розвивати у школярів пізнавальну потребу, навчити школяра вчитися самостійно, тобто знати, як здобувати знання самотужки, вміти використовувати їх у нестандартній ситуації. Саме тому впровадження в освітній процес елементів дистанційного навчання є найважливішим етапом освітнього розвитку учнів. У дистанційному навчанні використовують традиційні форми навчання, тільки дещо модифіковані та інноваційні: деякі з них, які найбільше використовуються вчителями закладу для організації освітнього процесу в умовах карантину: сайт закладу (для викладу навчального матеріалу);

- Viber(для зворотнього зв'язку індивідуальної роботи із здобувачами освіти, батьками дітей).

- Електронна пошта –яка забезпечує передавання повідомлень, як у формі звичайних текстів, які в інших формах (програмах, графіці, звуках, відео) у відкритому чи зашифрованому вигляді.

У освітньому процесі електронна пошта використовується для організації спілкування викладача й учня (встановлення зворотнього зв'язку, а також учнів між собою. Відеоконференції на платформі ZOOM – це конференція реального часу в on-line режимі. Найбільш поширеним засобом дистанційного навчання в закладі є проведення конференцій. Для якісного та ефективного проведення відеоконференції, вчителі : створювали, своєчасно розміщували інформацію на сайті і здійснювали розсилку за списком. Відеоконференція – один із сучасних способів зв'язку, що дозволяє проводити заняття у «віддалених класах», коли учні і викладач знаходяться на відстані. Отже, обговорення й прийняття рішень, дискусії, захист проектів відбуваються у режимі реального часу. Вчителі і учні бачили один одного, вчитель мав можливість супроводжувати лекцію наочним матеріалом.

Учителі беруть участь у вебінарах на платформах «Всеосвіта», «Освіторія», «Едера», «Прометеус» та отримують сертифікати за участь, грамоти за активне використання інформаційно-комунікаційних технологій у педагогічній роботі. Середовище Classroom дозволяє організувати онлайн навчання, використовуючи відео, текстову та графічну інформацію, різні додатки Google. Вчитель має можливість контролювати, систематизувати, оцінювати діяльність, переглядати результати виконання вправ, застосовувати різні форми оцінювання. Інтернет-навчання як основа безперервної освіти націлене на оволодіння школярами навичок самостійної освітньої роботи, на формування в учнів ключових компетентностей. Специфіка Інтернет-навчання, що базується на телекомунікаційних технологіях, Інтернет-ресурсах і послугах, впливає на способи відбору і структуризації змісту, способи реалізації тих чи інших методів і організаційних форм навчання, що суттєво впливає на функціонування всієї системи. Учень відбирає й оброблює інформацію, висуває гіпотези, приймає рішення, спираючись на власні роздуми, власне бачення проблеми. У центрі пізнання знаходиться проблема, яка вимагає роботи думки для її розв'язання. Пізнавальна, мисленнєва діяльність індивіда дозволяє йому виходити за рамки отриманої інформації, будувати нове знання. Роль мережевого викладача полягає в тому, щоб допомогти учням, стимулювати їх до самостійних роздумів, відкриттів, новим поглядам на досліджуване явище, предмет. Водночас учитель і учень залишаються учасниками цього процесу в активному діалозі.

Навчальні програми для учнів закладів освіти І ступеня

**Перелік навчальних програм для вивчення предметів інваріантної складової
у 1-4 класах у 2021 /2022 навчальному році**

№ з/п	Навчальна дисципліна	Назва програми	Ким дозволена для використання (ким затверджена)
1.	Українська мова	Типова Освітня програма для ЗЗСО О.Я.Савченко	Наказ МОН України 08.10.2019 року № 1272 (1-2 класи), Наказ МОН України 08.10.2019 року № 1273(3 класи)
2.	Математика	Типова Освітня програма для ЗЗСО О.Я.Савченко	Наказ МОН України 08.10.2019 року № 1272 (1-2 класи), Наказ МОН України 08.10.2019 року № 1273(3 класи)
3.	Я досліджую світ	Типова Освітня програма для ЗЗСО О.Я.Савченко	Наказ МОН України 08.10.2019 року № 1272 (1-2 класи), Наказ МОН України 08.10.2019 року № 1273(3 класи)
4.	Фізична культура	Типова Освітня програма для ЗЗСО О.Я.Савченко	Наказ МОН України 08.10.2019 року № 1272 (1-2 класи), Наказ МОН України 08.10.2019 року № 1273(3 класи)
5.	Музичне мистецтво	Типова Освітня програма для ЗЗСО О.Я.Савченко	Наказ МОН України 08.10.2019 року № 1272 (1-2 класи), Наказ МОН України 08.10.2019 року № 1273(3 класи)
6.	Образотворче мистецтво	Типова Освітня програма для ЗЗСО О.Я.Савченко	Наказ МОН України 08.10.2019 року № 1272 (1-2 класи), Наказ МОН України 08.10.2019 року № 1273(3 класи)
7.	Іноземна мова (англійська)	Типова Освітня програма для ЗЗСО О.Я.Савченко	Наказ МОН України 08.10.2019 року № 1272 (1-2 класи), Наказ МОН України 08.10.2019 року № 1273(3 класи)

**Освітня програма науково-педагогічного проект «Інтелект України»
ПРИЗНАЧЕННЯ ПРОЄКТУ ТА ЗАСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ**

Згідно із Законом України «Про освіту» початкова освіта в Проєкті - це перший рівень повної загальної середньої освіти, що відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій, забезпечує, зокрема, наступність із дошкільним періодом і здатність дитини виконувати під керівництвом учителя прості завдання в типових ситуаціях у чітко визначеній структурованій сфері навчання, а також готовність дитини до навчання на наступному рівні (Закон України «Про освіту», стаття 10).

Суть науково-педагогічного проекту «Інтелект України» полягає не в насиченні дитини поглибленими знаннями, а набутті нею необхідних навичок роботи з інформацією, творчого мислення, раціональної організації навчальної праці та розвитку пізнавальних процесів.

ПРИЗНАЧЕННЯ ПРОЄКТУ :

Сформувати якісний майбутній інтелектуальний фонд нації за рахунок упровадження наукових досягнень та інноваційної практики в системі освіти України.

Мета Всеукраїнського науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» - упровадження в національний освітній простір системи пошуку, навчання та виховання здібних і обдарованих дітей і учнівської молоді.

Завдання Проєкту:

- становлення в учнів цілісного наукового світогляду, загальнонаукової, навчальної, загальнокультурної, технологічної, комунікативної і соціальної компетентностей на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, оволодіння засобами навчально-пізнавальної і практичної діяльності;
- виховання учня як громадянина України, національно свідомої, вільної, демократичної, життєво і соціально компетентної особистості, здатної здійснювати самостійний вибір, приймати відповідальні рішення у різноманітних життєвих ситуаціях;
- розвиток академічної обдарованості учнів в органічній єдності та взаємозв'язку всіх її компонентів – мотивації навчально-пізнавальної діяльності та мотивації досягнення, креативності та інтелектуальної сфери ;
- на основі виявлення задатків і здібностей учнів - формування ціннісних орієнтацій, задоволення інтересів і потреб;
- збереження і зміцнення морального, фізичного і психічного здоров'я учнів.

Основні шляхи реалізації Проєкту. Проєктні 1-А,2-Г,3-Д,4-Г класи в ліцеї створено в з метою навчання та виховання академічно здібних і обдарованих учнів на I рівні освіти. Мікрорайон для проєктних класів не встановлюється. Учні зараховуються до проєктного класу незалежно від місця проживання.

Навчально-виховний процес у проєктному класі здійснюється відповідно до робочих навчальних планів, складених на основі Типових навчальних планів, (додаток 1 до наказу МОН від 03.02.2021р. №140) , затверджених Міністерством освіти і науки України. Робочі навчальні плани проєктних класів затверджуються у встановленому порядку.

Опис «моделі» випускника початкової школи за проєктом

Випускник початкової школи за проєктом - це дитина, мотивована на успішне навчання, дослідницьке ставлення до життя; має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, уміє працювати в команді; вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя. Це учень/учениця, які вміють вчитися з різних джерел і критично оцінювати інформацію, відповідально ставитися до себе та інших людей, усвідомлювати себе громадянином/громадянкою України.

Навчання за проєктом дає можливість розвинути математичні здібності дітей; створити передумови для успішного засвоєння шкільного курсу математики; сформувати навички раціонального читання, створивши передумови для успішного засвоєння предметів гуманітарного циклу; сформувати первинні уявлення про фізичні, хімічні, біологічні об'єкти, створивши передумови для якнайкращого засвоєння хімії, біології, фізики; вільно спілкуватися іноземними мовами; розвинути пізнавальні процеси дітей, створивши передумови для успішного навчання дитини та участі у інтелектуальних конкурсах.

Цілі та задачі освітньої діяльності

Цілями початкової освіти в Проєкті визнано всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей і наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості й допитливості. Зазначені цілі досягаються через модернізацію початкової освіти в Проєкті на засадах компетентнісного підходу. Компетентність відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 1) - це інтегрована якість особистості, що являє собою динамічну комбінацію знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися та провадити подальшу навчальну діяльність. Компетентнісна початкова освіта в Проєкті:

втілює в життя основні положення **компетентнісного підходу** та розпочинає процес формування в учнів молодшого шкільного віку ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей. У Проєкті реалізується **системна модель формування в учнів ключових компетентностей**, яка дозволяє повною мірою задіяти потенціал ліцею завдяки поєднанню предметно-тематичної, міжпредметної та виховної моделей. Зокрема, формування соціальної та громадянської компетентностей учнів 1-4-х проєктних класів відбувається під час ранкових зустрічей, роботи дитячих організацій, клубів тощо (виховна модель), на годинах спілкування, на уроках «Я пізнаю світ» (предметно-тематична модель, оскільки набуття учнями означених компетентностей належить до провідних цілей цього навчального предмета), та під час вивчення всіх інших дисциплін Типового навчального плану (міжпредметна модель, що реалізується через технологію ціннісного насичення кожного уроку); Важливою складовою формування соціальної і громадянської компетентностей в учнів проєктних класів є ранкові зустрічі, які згідно з рекомендаціями Міністерства освіти і науки України проводяться на початку кожного навчального дня впродовж 15–20 хвилин. Оскільки Державними санітарними правилами та нормами влаштування, утримання закладів загальної освіти та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01 встановлюється початок навчальних занять не раніше 8:00 (п. 9.10), то ранкові зустрічі розпочинаються о 8:00–8:10. Час на проведення ранкових зустрічей не обліковується в класних журналах, частково компенсує різницю в тривалості навчальних занять, решта якого компенсується роботою вчителя на перервах (лист Міністерства освіти і науки України №1/9-190 від 2.04.2018 року).

Реалізація компетентнісної моделі освіти в Проєкті передбачає, з одного боку, упровадження STEM-освіти, а з іншого — формування в учнів соціальної, громадянської, державницької та культурної компетентностей, позитивного мислення й емоційного інтелекту (EQ).

STEM-ОСВІТА В ПРОЄКТІ «ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ» СОБЛИВОСТІ STEM-ОСВІТИ:

- фундаменталізація освіти, що виявляється в поглибленому вивченні предметів природничо-математичного циклу;
- інтегроване навчання за темами, а не за предметами, що здійснюється на засадах міждисциплінарного та проєктного підходів;
- навчання на основі власних відкриттів, спрямоване на формування в учнів дослідницької компетентності, опанування учнями алгоритму розв'язання винахідницьких задач, інноваційної стратегії розробки проєктів;
- практична спрямованість навчання (на основі здобутих знань учні на уроках створюють прототипи/моделі реальних об'єктів, процесів або продукти сучасної індустрії);
- посилена увага до вивчення англійської мови, оскільки найбільш значущі наукові друковані та Інтернет-ресурси публікуються саме цією мовою.

STEM-освіта може реалізовуватися як під час уроку, так і в позаурочний час. Найоптимальнішим є органічне поєднання обох підходів.

Освітня програма проєкту та її обґрунтування

У ліцеї приділяється значна увага STEM-освіті як провідного тренду модернізації освіти, а також формуванню в учнів соціальної, громадянської, державницької та культурної компетентностей, позитивного мислення й емоційного інтелекту (EQ). Для реалізації цієї мети у 1-А,2-Г,3-Д,4-В класі впроваджено освітню програму «Інтелект України», що спрямована на розвиток в учнів інтересу до навчальних предметів природничо-математичного циклу, на формування в них розуміння природничо-наукових і математичних концепцій, операцій та відношень, здатності формулювати й розв'язувати наукові, технічні та технологічні проблеми, логічно мислити, пояснювати, аргументувати, а також здатності до рефлексії, охайності, віри у власну ефективність. У позаурочний час формами реалізації цієї мети може бути гурток з робототехніки та групові заняття з розвитку загальнонавчальних умінь тощо.

Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87 (зі змінами, внесеними постановою КМУ від 24.07.2019 р. № 688), розпоряджень Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», від 13.12. 2017 р. № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017—2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», наказів Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016 р. № 1319 «Про проведення всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 16.01.2017 р. № 67), від 13.07.2017 р. № 1021 «Про організаційні питання запровадження Концепції Нової української школи у загальноосвітніх навчальних закладах I ступеня», від 14.08.2017 р. № 1171 «Про завершення I етапу всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів», від 08.10.2019 р. № 1272 «Про затвердження типових навчальних програм для 1–2 класів закладів загальної середньої освіти» та від 08.10.2019 р. № 1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3–4 класів закладів загальної середньої освіти».

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором;
- очікувані результати навчання учнів;
- пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів Проєктних 1-4-х класів

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-А класу складає 805 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-Г,3-Д,4-Г класів складає 2695 годин/навчальний рік: для 2-Г класу – 875 годин/навчальний рік, для 3-Д класу – 910 годин/навчальний рік, для 4-Г класу – 910 годин/навчальний рік.

Гранично допустиме тижневе навантаження становить: 1-А клас — 20 год/тижд.; 2-Г клас — 22 год/тижд.; 3-Д клас — 23 год/тижд.; 4-Г клас — 23 год/тижд.

Години, передбачені для фізичної культури (предмети «Я пізнаю світ» (1 год/тижд.) та «Фізична культура» (2 год/тижд.), не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

1. Мовно-літературна освітня галузь.
2. Математична освітня галузь.
3. Природнича освітня галузь.
4. Технологічна освітня галузь.

5. Інформатична освітня галузь.
6. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь.
7. Громадянська та історична освітня галузь.
8. Мистецька освітня галузь.
9. Фізкультурна освітня галузь.

Для кожної з наведених освітніх галузей відповідно до **принципу наступності та перспективності окремих рівнів освіти** визначено мету, завдання й загальні результати I та II циклу початкової освіти, що відображені в освітніх програмах відповідних освітніх галузей.

Мета і завдання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова і література) реалізуються через навчальні предмети «Українська мова» (1–4 класи — 6 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1–4 класи — 1 год/тижд.).

Іншомовна освіта як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі представлена навчальним предметом «Іноземна мова» (1 класи — 2 год/тижд.; 2–4 класи — 3 год/тижд.).

Мета і завдання математичної освітньої галузі реалізуються через навчальні предмети «Математика» (1 класи — 3 год/тижд.; 2–4 класи — 4 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1–4 класи — 1 год/тижд.).

Мета і завдання мистецької освітньої галузі реалізуються через навчальні предмети «Мистецтво» (1–4 класи — 1 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1–4 класи — 1 год/тижд.);

Мета і завдання фізкультурної освітньої галузі — через навчальні предмети «Фізична культура» (1–4 класи — 2 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1–4 класи — 1 год/тижд.).

Включення до навчального предмета «Я пізнаю світ» однієї години фізкультурної галузі забезпечує належний рівень рухової активності учнів та дає можливість інтегровано реалізувати здоров'язбережувальну мету освіти завдяки систематичному виконанню різноманітних вправ для психологічного розвантаження, зняття перевтоми, а також для профілактики найпоширеніших відхилень у здоров'ї молодших учнів — порушення зору, постави тощо.

Мета і завдання громадянської й історичної, інформатичної, природничої, соціальної і здоров'язбережувальної, технологічної освітніх галузей реалізуються через навчальний предмет «Я пізнаю світ» (1–4 класи — 4 год/тижд.), а також під час вивчення всіх інших навчальних предметів, що викладаються за авторськими навчальними програмами та навчально-методичними комплектами до них, розробленими авторським колективом Проєкту.

Водночас у 3–4-х класах мета й завдання інформатичної освітньої галузі реалізуються також у процесі вивчення навчального предмета «Інформатика» (1 год/тижд.).

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- 10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

У процесі реалізації освітньої програми використовуються **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЄКТУ «ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ»

Навчальний план початкової школи ліцею №13 з українською мовою навчання розроблено на основі Типового навчального плану 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», Державного стандарту початкової освіти (зі змінами, внесеними постановою КМУ від 24.07.2019 р. № 688). У навчальному плані використано надану Державним стандартом початкової освіти можливість здійснення повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей.

Навчальний план містить інваріантну складову, обов'язкову для виконання всіма закладами загальної середньої освіти, що працюють за Проєктом, незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану (1–4 класи — 1 год/тижд.) може використовуватися на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження факультативів, курсів за вибором, індивідуальні заняття та консультації учнів.

У зв'язку зі спрямованістю Проєкту на реалізацію основних положень STEM-освіти, інтеграції української освіти в європейський і світовий освітній простір доцільним виявляється виділення годин варіативної складової на іноземну мову (1 клас — 1 год/тижд.), та навчальний предмет «Я пізнаю світ» (2–4 класи — 1 год/тижд.)

З метою посилення індивідуальної роботи з учнями відповідно до «Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, поділ класів на групи здійснюється під час вивчення іноземної мови, української мови, математики за умови відповідної кількості учнів у класі (більше 27) й інформатики (більше 16).

Під час вивчення української мови та математики поділ на групи відбувається в процесі їх вивчення і як окремих навчальних предметів, і як органічних складових інтегрованого навчального предмета «Я пізнаю світ». У разі поділу класу на групи під час вивчення української мови / математики в класному журналі на запис уроків української мови / математики як окремого предмета й української мови / математики в інтегрованому курсі відводяться окремі сторінки для кожної групи.

У проєктних класах на бажання батьків може здійснюватися навчання учнів за індивідуальною освітньою траєкторією, можуть проводитися гурткові, факультативні, індивідуальні та секційні заняття, а також відбуватися організація освітнього процесу в режимі школи повного дня за умов їх відповідності чинному ДСанПіНу й за рахунок коштів, не заборонених законодавством України. Навчальний план зорієнтований на роботу за 5-денним навчальним тижнем.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

1-4 класів

ліцею №13 міста Ковеля Волинської області

на 2021 – 2022 н.р.

(за Типовим навчальним планом 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України», додаток 2)

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	К-сть годин на тиждень				
		1-А	2-Г	3-Д	4-Г	Всього
Мовно-літературна	Українська мова	6	6	6	6	24
	Іноземна мова	2	3	3	3	11
Математична	Математика	3	4	4	4	15
Мовно-літературна	Я пізнаю світ*	8	8	8	8	32
Математична						
Природнича						
Соціальна і здоров'я-збережувальна						
Громадянська та історична						
Технологічна						
Фізкультурна**						
Мистецька						
Інформатична	Інформатика			1	1	2
Фізкультурна	Фізична культура**	2	2	2	2	8

Мистецька	Мистецтво***	1	1	1	1	4
Усього		20+3	22+3	23+3	23+3	86+12
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1	4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		20	22	23	23	88
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25	26	26	100

Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в межах інтегрованого навчального предмета «Я пізнаю світ»: 1- 4 класи: мовно-літературна освітня галузь — 1 год/тижд.; громадянська та історична, інформатична, природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, технологічна освітні галузі — разом 4 год/тижд.; математична освітня галузь — 1 год/тижд.; мистецька освітня галузь — 1 год/тижд.; фізкультурна освітня галузь — 1 год/тижд.;

** Години, передбачені для фізичної культури (навчальні предмети «Я пізнаю світ» (1 год/тижд.) та «Фізична культура» (2 год/тижд.), не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

1 -А класу

ліцею №13 міста Ковеля Волинської області

на 2021 – 2022 н.р.

(за Типовими навчальними планами 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», додаток 2)

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	К-сть годин на тиждень	
		1-А клас	
Мовно-літературна	Українська мова	6	
	Іноземна мова	2+1	
Математична	Математика	4	
Мовно-літературна	Я пізнаю світ	8	1
Математична			1
Природнича			2
Соціальна і здоров'язбережувальна			0,5
Громадянська та історична			1
Технологічна			0,5
Фізкультурна**			1
Мистецька			1
Інформатична	Інформатика		

Фізкультурна	Фізична культура**	2	
Мистецька	Мистецтво***	1	
Усього		22+3	
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять(англ. мова)		1	
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		22	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		25	

Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в межах інтегрованого навчального предмета «Я пізнаю світ»: 1- 4 класи: мовно-літературна освітня галузь — 1 год/тижд.; громадянська та історична, інформатична, природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, технологічна освітні галузі — разом 4 год/тижд.; математична освітня галузь — 1 год/тижд.; мистецька освітня галузь — 1 год/тижд.; фізкультурна освітня галузь — 1 год/тижд.;

** Години, передбачені для фізичної культури (навчальні предмети «Я пізнаю світ» (1 год/тижд.) та «Фізична культура» (2 год/тижд.), не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

2 -Г класу

ліцею №13 міста Ковеля Волинської області

на 2021 – 2022 н.р.

(за Типовими навчальними планами 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», додаток 2)

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	К-сть годин на тиждень	
		2 -Г клас	
Мовно-літературна	Українська мова	6	
	Іноземна мова	3	
Математична	Математика	4	
Мовно-літературна	Я пізнаю світ	8+1	1
Математична			1
Природнича			2
Соціальна і здоров'я-збережувальна			1
Громадянська та історична			1
Технологічна			1

Фізкультурна**			1
Мистецька			
Інформатична			
	Інформатика		
Фізкультурна	Фізична культура**	2	
Мистецька	Мистецтво***	1	
Усього		22+3	
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять Я пізнаю світ		1	
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		22	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		25	

Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в межах інтегрованого навчального предмета «Я пізнаю світ»: 1- 4 класи: мовно-літературна освітня галузь — 1 год/тижд.; громадянська та історична, інформатична, природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, технологічна освітні галузі — разом 4 год/тижд.; математична освітня галузь — 1 год/тижд.; мистецька освітня галузь — 1 год/тижд.; фізкультурна освітня галузь — 1 год/тижд.;

** Години, передбачені для фізичної культури (навчальні предмети «Я пізнаю світ» (1 год/тижд.) та «Фізична культура» (2 год/тижд.), не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

3 –Д класу

ліцею №13 міста Ковеля Волинської області

на 2021 – 2022 н.р.

(за Типовими навчальними планами 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», додаток 2)

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	К-сть годин на тиждень	Розподіл за галузями
		3 –Д клас	
Мовно-літературна	Українська мова	6	
	Іноземна мова	3	
Математична	Математика	4	
Мовно-літературна	Я пізнаю світ	8+1	1
Математична			1
Природнича			2
Соціальна і здоров'язбережувальна			1

Громадянська та історична			1
Технологічна			1
Фізкультурна**			1
Мистецька			1
Інформатична	Інформатика	1	
Фізкультурна	Фізична культура**	2	
Мистецька	Мистецтво***	1	
Усього		22+3	
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять Я пізнаю світ		1	
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		23	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		26	

Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в межах інтегрованого навчального предмета «Я пізнаю світ»: 1- 4 класи: мовно-літературна освітня галузь — 1 год/тижд.; громадянська та історична, інформатична, природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, технологічна освітні галузі — разом 4 год/тижд.; математична освітня галузь — 1 год/тижд.; мистецька освітня галузь — 1 год/тижд.; фізкультурна освітня галузь — 1 год/тижд.;

** Години, передбачені для фізичної культури (навчальні предмети «Я пізнаю світ» (1 год/тижд.) та «Фізична культура» (2 год/тижд.), не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

4 –Г класу

ліцею №13 міста Ковеля Волинської області

на 2021 – 2022 н.р.

(за Типовими навчальними планами 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», додаток 2)

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	К-сть годин на тиждень	Розподіл за галузями
		4-Г клас	
Мовно-літературна	Українська мова	6	
	Іноземна мова	3	
Математична	Математика	4	
Мовно-літературна	Я пізнаю світ	8+1	1 1

Математична			2
Природнича			
Соціальна і здоров'язбережувальна			1
Громадянська та історична			1
Технологічна			1
Фізкультурна**			1
Мистецька			1
Інформатична	Інформатика	1	
Фізкультурна	Фізична культура**	2	
Мистецька	Мистецтво***	1	
Усього		22+3	
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять Я пізнаю світ		1	
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		23	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		26	

Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в межах інтегрованого навчального предмета «Я пізнаю світ»: 1- 4 класи: мовно-літературна освітня галузь — 1 год/тижд.; громадянська та історична, інформатична, природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, технологічна освітні галузі — разом 4 год/тижд.; математична освітня галузь — 1 год/тижд.; мистецька освітня галузь — 1 год/тижд.; фізкультурна освітня галузь — 1 год/тижд.;

** Години, передбачені для фізичної культури (навчальні предмети «Я пізнаю світ» (1 год/тижд.) та «Фізична культура» (2 год/тижд.), не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Вимоги до дітей, які можуть розпочати навчання за Програмою

Зарахування учнів до проєктного класу відбувається відповідно до чинного законодавства на підставі заяв батьків або осіб, які їх замінюють. Згідно із Законом України «Про освіту» початкова освіта в Проєкті розпочинається, як правило, із шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, можуть навчатися в проєктних класах цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти в Проєкті з іншого віку (Закон України «Про освіту», стаття 12). До здобуття другого (основного) циклу початкової освіти в Проєкті допускаються переважно учні, які здобували початкову освіту на першому (адаптаційно-ігровому) циклі у 1–2-х класах Проєкту.

За учнями, які навчаються за програмою «ІнтелектУкраїни» зберігається право вільного переходу до класу, що навчається за освітньою програмою О.Я. Савченко.

Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій

Проектні класи працюють за авторськими навчально-методичними комплектами (навчальна програма, методичні рекомендації для вчителя, підручники, посібники, зошити на друкованій основі, педагогічні програмні засоби тощо), що реалізують навчально-виховні завдання науково-педагогічного проекту «Інтелект України» відповідно до вікових можливостей академічно здібних і обдарованих дітей та учнівської молоді, мають відповідний гриф Міністерства освіти і науки України та видаються за позабюджетні кошти.

Структура уроку визначається відповідно до цілей і завдань науково-педагогічного проекту «Інтелект України». Зокрема, після 25 хвилини уроку передбачається проведення додаткової спеціальної п'ятихвилинної перерви, спрямованої на профілактику в учнів проектних класів захворювань зору, постави та зняття психоемоційного напруження.

У Проекті реалізуються такі методи навчання – дослідницькі, діяльнісні, інформаційні, практико-орієнтовані та мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Згідно з принципом єдності **змістового та процесуально-діяльнісного (методи, форми, засоби освітнього процесу) компонентів освіти** й відповідно до основних положень Концепції «Нова українська школа», Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти в освітньому процесі 1–4-х проектних класів реалізуються:

інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення, зокрема кооперативне навчання, робота в парах або групах («ажурна пилка», «алфавіт», «броунівський рух», «виклик», «дерево припущень», «діалог», «карусель», «синтез думок», «тонкі та товсті запитання», «учитель», «шість капелюхів»);

технології навчання в грі;

дискусія («дебати», «метод прес», «обери позицію», «парламентські слухання», «ток-шоу»);

метод проектів;

тренінги (соціально-психологічні тренінги, тренінги особистісного зростання), що спрямовані на становлення учнів як суб'єктів успішної та щасливої життєдіяльності, патріотів України, активних членів громадянського суспільства, які сповідують традиційні й новітні демократичні цінності, ідеї позитивного мислення, а також здатні самостійно та критично мислити, працювати в команді, ефективно взаємодіяти з іншими людьми.

технологія раціонального читання, метою якої є формування в учнів таких наскрізних умінь, означених у Законі України «Про освіту» (стаття 12), як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, а також спроможність опрацьовувати значний обсяг наукової та навчальної інформації за обмежений час.

Сутність цієї технології полягає в системній роботі над формуванням в учнів:

1) технічної складової читання за допомогою комплексу спеціальних вправ, що спрямовані на підвищення темпу читання вголос, розширення обсягу симультанного сприйняття одиниць тексту й удосконалення процесів запам'ятовування;

2) здатності розуміти прочитане, критично осмислювати й оцінювати інформацію завдяки вправам «Ключові слова», «Питайлик», «Техніка аргументації»;

3) спроможності переказувати текст, виділяючи інформацію, яку необхідно запам'ятати, та запам'ятовувати її, висловлювати усно та письмово власну думку щодо прочитаного, обґрунтовуючи її, завдяки комплексу вправ, зокрема «Учитель», «Броунівський рух», «Дебати»;

4) уміння створювати на основі прочитаного власні есе, тексти-розповіді, тексти-описи, тексти-міркування;

технологія повного засвоєння навчальних одиниць, що ґрунтується на методиці повного засвоєння знань, умінь і навичок у когнітивній, чуттєвій і психомоторній сферах Дж.

Керролла і Б. Блума, теорії поетапного формування розумових дій П. Гальперіна, методи інтервального повторення Г. Еббінгауза;

технологія збагачення освітнього процесу, відповідно до цієї моделі в Проекті передбачено систему заходів, що спрямовані на формування в учнів дослідницької компетентності в єдності всіх її компонентів, створення умов для розвитку в учнів особистісних якостей (креативності, цілеспрямованості, наполегливості, відданості справі, впевненості у власних силах тощо), пізнавальних процесів та уваги, здатності до ефективної навчально-пізнавальної діяльності, опанування учнями на теоретичному й практичному рівнях теорії розв'язання винахідницьких задач.

технологія STEM-освіти (навчання на основі власних відкриттів; проблемне навчання; запитальне навчання, розв'язання винахідницьких задач на основі теорії розв'язання винахідницьких задач Г. Альтшулера тощо).

У зв'язку зі спрямованістю науково-педагогічного проекту «Інтелект України» на реалізацію основних положень STEM-освіти, інтеграції української освіти в європейський і світовий освітній простір доцільним вважаємо виділення 1 години варіативної складової в

1-А класі на мовно-літературну освітню галузь (іноземна мова).

У Закладі реалізується змішане навчання, що поєднує он-лайн навчання, традиційне та самостійне навчання.

За заявами батьків може впроваджуватися дистанційна форма освіти - індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 2-х і 4-х проектних класів у повному обсязі реалізують вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів молодшого шкільного віку після першого (адаптаційно-ігрового) та другого (основного) циклів початкової освіти, що визначені Державним стандартом початкової освіти.

Установлення ступеня досягнення учнями 1–2-х проектних класів обов'язкових результатів навчання здійснюється відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 10.08.2018 № 924 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу у Новій українській школі» та від 27.08.2019 № 1154 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу». Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів 1–2-х проектних класів має формувальний характер, здійснюється вербально та передбачає активне залучення здобувачів освіти до самоконтролю й самооцінювання. Воно має на меті:

- супроводжувати навчальний поступ учнів;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку учнів;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати хід реалізації освітньої програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб учнів;
- підтримувати бажання навчатися та прагнути максимально можливих результатів;
- запобігати побоюванням помилитися;
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях;
- виховувати ціннісні якості особистості.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;

- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
 - контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
 - моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
 - створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

У 1-му класі передбачено формувальне і підсумкове оцінювання. Останнє здійснюється лише в кінці навчального року та має на меті визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання. Облік результатів підсумкового оцінювання фіксується вчителем у свідоцтві досягнень. Навчальні досягнення учнів 2-х класів підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню. Тривалість виконання діагностичної роботи не має перевищувати 35 хвилин (5 хвилин — інструктаж, 30 хвилин — виконання роботи). Діагностувальні роботи, що проводяться з мовно-літературної, математичної та природничої освітніх галузей, учні виконують у зошитах для діагностичних робіт або на окремих аркушах тощо. Результатом оцінювання діагностувальної роботи є оцінне судження («має значні успіхи» / «демонструє помітний прогрес» / «досягає результату за допомогою вчителя» / «потребує уваги й допомоги»). Оцінні судження не фіксуються в Класному журналі, але можуть зберігатися в учнівському портфоліо. Установлення ступеня досягнення учнями 3–4-х проєктних класів обов'язкових результатів навчання здійснюється за допомогою формувального та підсумкового (тематичного й завершального) оцінювання відповідно до вимог чинного законодавства. Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, що здійснюється лише з метою моніторингу якості освітнього процесу в проєктних класах. Упродовж навчання в початковій школі учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії та самооцінювання, що сприяє стимулюванню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин і корекції в знаннях, уміннях, навичках.

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Проєктні класи можуть створюватися в будь-якому закладі загальної середньої освіти незалежно від його статусу, організаційно-правової форми та типу з метою неперервного навчання, виховання й розвитку учнів 1–12-х класів і працювати за освітніми програмами Проєкту.

Проєктні класи працюють за державними підручниками. З метою реалізації завдань Проєкту додатково використовуються авторські навчально-методичні та дидактичні матеріали (навчальна програма, методичні рекомендації для вчителя, посібники, зошити з друкованою основою, мультимедійні засоби навчання тощо), що реалізують освітні завдання Проєкту відповідно до вікових можливостей дітей молодшого шкільного віку, мають відповідний гриф Міністерства освіти і науки України та видаються за рахунок коштів, не заборонених законодавством.

Реалізація мовно-літературної (іншомовна освіта), технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької й фізкультурної освітніх галузей у науково-педагогічному проєкті «Інтелект України»

Мовно-літературна освітня галузь (іншомовна освіта), технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, мистецька й фізкультурна освітні галузі в проєктних класах науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» реалізуються в повному обсязі відповідно до освітніх програм, розроблених авторським колективом учасників проєкту «Нова українська школа — 2»:

«Освітньої програми мовно-літературної освітньої галузі (іншомовна освіта)»;

«Освітньої програми технологічної освітньої галузі»;

- «Освітньої програми інформатичної освітньої галузі»;
- «Освітньої програми соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі»;
- «Освітньої програми громадянської та історичної освітньої галузі»;
- «Освітньої програми мистецької освітньої галузі»;
- «Освітньої програми фізкультурної освітньої галузі».

Під час реалізації вищезазначених освітніх програм передбачено використання авторських та інноваційних освітніх технологій.

Вимоги до оснащення навчальних кабінетів проєктних класів початкової школи встановлено наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2017 р. № 1021 «Про організаційні питання запровадження Концепції Нової української школи у загальноосвітніх навчальних закладах I ступеня». Згідно з рішенням місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування або на бажання батьків навчальні кабінети можуть забезпечуватися й іншим обладнанням з коштів, не заборонених законодавством України.

Права й обов'язки учасників освітнього процесу в проєктних класах визначаються Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», статутом ліцею та правилами внутрішнього розпорядку. Учня проєктних класів за успіхи в навчанні рішенням педагогічної ради закладу загальної середньої освіти може бути призначена стипендія з власних коштів або цільових надходжень від різних установ, добродійних фондів, товариств, асоціацій тощо. За учнями, які навчаються в проєктному класі, зберігається право вільного переходу до класу, що працює за іншими освітніми програмами Нової української школи. За умови ліквідації проєктного класу учням гарантується дотримання їхніх прав та інтересів відповідно до чинного законодавства з питань освіти.

Підготовка вчителів проєктних класів початкової школи регламентується Законами України «Про освіту» (стаття 54, частина 2), «Про повну загальну середню освіту» (стаття 51), постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами). Відповідно до цих нормативно-правових актів кожний учитель несе персональну відповідальність щодо щорічного підвищення своєї кваліфікації. Останнє є однією з необхідних умов для проходження ним атестації в порядку, визначеному законодавством. Загальний обсяг підвищення кваліфікації вчителів не може бути меншим, ніж 150 годин на п'ять років, з яких не менше 10% загальної кількості годин мають бути спрямовані на вдосконалення знань, умінь і практичних навичок у частині роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Він оплачується за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів. Учителям відшкодовуються відповідно до законодавства витрати, пов'язані з відрядженням на підвищення кваліфікації.

Учителі самостійно визначають конкретну форму (або поєднують декілька форм) підвищення кваліфікації (інституційну — очну, заочну, дистанційну, мережеву; дуальну; на робочому місці тощо), її види (навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо) та суб'єктів надання освітніх послуг із підвищення кваліфікації (далі — суб'єкти підвищення кваліфікації).

Перелік навчальних програм за якими здійснюється вивчення предметів інваріантної складової навчального плану

Назва навчальної програми	Наказ, яким затверджено №__ від
Українська мова Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (наук. кер. Гавриш І. В.);	Наказ МОН від 24.07.2019 № 688

Я пізнаю світ, українська мова, математика (Гавриш І.В., Булахова Л. М., Жук Г. О., Доценко С. О., Калиновська Г. О., Райська Т. В.) : посібник для 1 класу загальноосвітніх навчальних закладів – Харків: ТОВ ВБ «Інтелект України», 2020	
Математика. Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (наук. кер. Гавриш І. В.); Я пізнаю світ, українська мова, математика (Гавриш І.В., Булахова Л. М., Жук Г. О., Доценко С. О., Калиновська Г. О., Райська Т. В.) : посібник для 1 класу загальноосвітніх навчальних закладів – Харків: ТОВ ВБ «Інтелект України», 2020	Наказ МОН від 20.04.2018 № 407
Англійська мова. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти І ступеня), розроблена під керівництвом О.Я. Савченко. Quick Minds.	Наказ МОН від 20.04.2018 № 407
Я пізнаю світ Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (наук. кер. Гавриш І. В.); Я пізнаю світ, українська мова, математика (Гавриш І.В., Булахова Л. М., Жук Г. О., Доценко С. О., Калиновська Г. О., Райська Т. В.) : посібник для 1 класу загальноосвітніх навчальних закладів – Харків: ТОВ ВБ «Інтелект України», 2020	Наказ МОН від 24.07.2019 № 688
Мистецтво Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (наук. кер. Гавриш І. В.); Пісеньник (Пімонова В. І., Булахова Л. М., Жук Г. О., Доценко С. О., Калиновська Г. О., Райська Т. В.) : посібник для 1 класу загальноосвітніх навчальних закладів – Харків: ТОВ ВБ «Інтелект України», 2020	Наказ МОН від 24.07.2019 № 688
Фізична культура. Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (наук. кер. Гавриш І. В.)	Наказ МОН від 24.07.2019 № 688

Назва навчальної програми
Мовно-літературна освітня галузь. Рідномовна освіта. «Українська мова і література» 1-4 класи
Мовно-літературна освітня галузь. Іншомовна освіта. «Англійська мова» 1-4 класи
Математична освітня галузь. «Математика» 1-4 класи
Природнича, громадська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, технологічна, мистецька освітні галузі. Інтегрований курс «Я пізнаю світ» 1-4 класи
Інформативна і технологічна освітні галузі. Інтегрований курс «Інформатика» 1-4 клас
Мистецька освітня галузь. Інтегрований курс «Мистецтво» 1-4 класи
Фізкультурна освітня галузь. «Фізична культура» 1-4 класи

Освітня програма для дітей з ООП

У Освітній програмі застосовуємо таке тлумачення термінів, яке зазначає Закон України «Про освіту»:

Інклюзія – процес активного включення в суспільні стосунки всіх громадян, незалежно від фізичних, інтелектуальних, культурних, мовних, національних та інших особливостей.

Інклюзивна освіта – це освітня технологія, яка передбачає навчання й виховання дітей з особливими потребами у звичайному навчально-виховному закладі, де створені відповідні умови для забезпечення максимальної ефективності навчального процесу. Інклюзивна освіта

є підходом, який допомагає адаптувати освітню програму та навчальне середовище до потреб учнів, які відрізняються своїми навчальними можливостями.

Інклюзивне навчання – це комплексний процес на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з ООП на основі Концепції розвитку інклюзивної освіти (наказ МОНУ від 1 жовтня 2010 р. № 912). Це спосіб отримання освіти, у який учні з особливими освітніми потребами (ООП) навчаються в загальному освітньому середовищі за місцем свого проживання.

Інклюзивний клас – це клас у закладі загальної середньої освіти, в якому серед інших учнів навчаються одна, дві або три дитини з особливими освітніми потребами. Водночас особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу для таких дітей забезпечується шляхом створення для кожного учня індивідуальної програми розвитку, адаптації або модифікації навчального матеріалу асистентом вчителя, надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, забезпечення учня спеціальними засобами корекції психофізичного розвитку.

Особа з особливими освітніми потребами — особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту.

Розділ 1. Призначення інклюзивної освіти в ліцеї та засіб її реалізації

Мета інклюзивного навчання в ліцеї - ліквідація *соціальної ізоляваності*, надання можливостей для рівної участі дітей з інвалідністю (фізичною, соціальною і емоційною) в загальній системі здобування освіти, свідоме оволодіння компетентностями, визначеними Державним стандартом початкової освіти, досягнення освіченості.

Основними завданнями інклюзивного навчання є:

- здобуття учнями з особливими освітніми потребами відповідного рівня освіти та спеціальних послуг і пристосувань для тих, кому це необхідно ,в середовищі здорових однолітків відповідно до Державного стандарту початкової загальної освіти;
- реалізація принципу «навчитися жити разом», який ґрунтується на принципах гуманістичної педагогіки;
- забезпечення різнобічного розвитку учнів, реалізація їхніх здібностей;
- створення освітньо-корекційного середовища для задоволення освітніх потреб учнів із особливостями психофізичного розвитку; індивідуалізація освітнього процесу ,адаптація та модифікація;
- створення позитивного мікроклімату в закладі з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей із особливими освітніми потребами з іншими учнями;
- забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей із особливими освітніми потребами;
- надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей із особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальних планів та програм навчання.

Засоби реалізації :

- визнання прав дітей з ООП на отримання освіти в загальноосвітньому навчальному закладі, що розташований за місцем проживання;
- створення **інклюзивного освітнього середовища** — сукупності умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей;
- внесення змін у методи викладання для того, щоб забезпечити максимально активну і значущу участь УСІХ дітей у житті класу та школи;
- задоволення індивідуальних освітніх потреб кожної дитини через складання ІПР, **підтримка у процесі навчання як тимчасова, так і постійна.**
- психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами (взаємоузгоджена комплексна діяльність команди фахівців та батьків дитини, спрямована на

створення необхідних умов, що сприяють розвитку особистості дитини, засвоєнню нею знань, умінь і навичок, успішній адаптації, її самореалізації та інтеграції в соціум);

- залучення батьків до навчального процесу дітей як рівноправних партнерів та перших вчителів своїх дітей;

- забезпечення педагогів можливостями оволодіння сучасними педагогічними підходами, технологіями й методиками, що дають змогу задовольнити освітні потреби кожної дитини та проводити моніторинг навчання з метою розвитку позитивної мотивації до пізнавальної діяльності, інформування дітей з особливими освітніми потребами та типовим рівнем розвитку про їхні індивідуальні досягнення.

. Опис "моделі" випускника початкової школи з ООП

Випускник початкової школи з ООП – соціалізована дитина, здатна для досягнення нею обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти, мотивована на успішне навчання, дослідницьке ставлення до життя; це учень/учениця, які вміють вчитися з різних джерел і критично оцінювати інформацію, відповідально ставитися до себе та інших людей, усвідомлювати себе громадянином/громадянкою України. Основний очікуваний результат – готовність до навчання в базовій середній школі.

Цілі і задачі освітнього процесу школи І ступеня для дітей з ООП

Цілі освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами :

- 1) навчання (формування компетентностей)

- 2) соціалізація (соціально прийнятна поведінка та комунікація відповідно до контексту).

Кожен з цих напрямів визначається індивідуально для конкретної дитини.

Цілі показують, що саме і за який проміжок часу має опанувати дитина в межах шкільного навчального року.

Цілі завжди визначаються для кожного предмета або сфери розвитку окремо і обов'язково мають функціональне спрямування:

- спілкування та взаємодія,
- самообслуговування,
- подолання труднощів у поведінці (шляхом навчання дотриманню правил та соціальній взаємодії),
- фізичний розвиток,
- розвиток соціальних навичок,
- навчання самостійності, самоконтролю та саморегуляції тощо.

Для навчання обираються цілі, що стосуються безпеки життя і здоров'я дитини та оточуючих людей (наприклад, в разі проявів учнем агресивної поведінки).

Наступними за ієрархією є цілі соціальної взаємодії та комунікації, адаптивні навички та навички самостійності, далі - формування академічних компетентностей.

Загалом, для забезпечення ефективного інклюзивного навчання дітей перед педагогічним колективом стоять такі задачі:

- формування психологічної, когнітивної та методичної компетентності педагогів ліцею для здійснення фахового супроводу дітей з ООП в умовах інклюзії;
- раннє виявлення порушень розвитку і надання психолого-педагогічної допомоги;
- комплексна психолого-педагогічна оцінка розвитку дитини з встановленням особливих освітніх потреб та позитивних сторін розвитку дитини;
- психологічна готовність дитини та її батьків до навчання спільно з однолітками з типовим розвитком;
- тісна співпраця з батьками, консультування батьків щодо розвитку дитини, особливостей методів її виховання і розвитку дитини;
- створення спеціальних умов в класі, школі;
- підготовка учнів з типовим розвитком до взаємодії з однолітками, які мають ООП;

- психолого-педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами командою фахівців: вчителі загальноосвітньої підготовки, асистент вчителя, корекційні педагоги, медичний персонал, соціальний педагог, психолог, батьки дитини.

Завдання учасників освітнього процесу:

Батьки – надають інформацію про стан здоров'я, розвиток, інтереси, особливості поведінки дитини.

Фахівці – визначають особливості розвитку тих чи інших процесів, функцій.

Педагоги – з'ясовують наявний рівень знань та вмінь, співставляють вимоги програми та можливості дитини, особливості поведінки, спілкування з ровесниками та дорослими.

Адміністрація – організовує додаткову адміністративну підтримку (розклад, додаткові фахівці).

Яку інформацію мають отримати батьки?

- чому їхня дитина потребує розроблення індивідуальної програми розвитку (ІПР);
- хто надаватиме освітні та додаткові послуги;
- тривалість послуг;
- методи та періодичність оцінювання;
- періодичність перегляду ІПР та надання інформації про хід її виконання.

Освітня програма початкової освіти (1 - 4 класи НУШ) для дітей з особливими освітніми потребами та її обґрунтування

Загальні положення типової освітньої програми I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами

Типова освітня програма I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року № 607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів».

Типова освітня програма I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами .

Типова освітня програма визначає:

Загальний обсяг навчального навантаження, який поданий в рамках навчальних планів (таблиці 1-19). Відповідно до особливостей психофізичного розвитку дітей передбачено окремі варіанти навчальних планів для дітей з порушеннями :

- для дітей з тяжкими порушеннями мовлення - таблиці 8, 9,
- для дітей із затримкою психічного розвитку - таблиці 10, 11,
- для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату - таблиці 12, 13,
- для дітей зі складними порушеннями розвитку - таблиці 16, 17, 18,

Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти, пропонований зміст навчальних предметів, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті МОН подано в переліку комплектів, навчальних програм для дітей з особливими освітніми потребами у таблиці 20;

перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті МОН подано в таблиці 21; рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

На виконання Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 15.08.2011 №872 (зі змінами, внесеними Постановою КМ від 09.08.2017 №588), висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини Інклюзивно-ресурсного центру, заяв батьків та з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві в закладі створені 8 класів (1-Б,В,Г, 2-В,3-Г, 3-Б,4-Б, 4-Д) з інклюзивним навчанням, де навчається 9 учнів з особливими освітніми потребами.

Навчання у класах з інклюзивним навчанням здійснюється за типовими навчальними планами, програмами, підручниками та посібниками, рекомендованими МОН для загальноосвітніх навчальних закладів, у тому числі спеціальними підручниками.

Навчально-виховний процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до робочого навчального плану загальноосвітнього навчального закладу, складеного на основі типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

На основі зазначеного робочого навчального плану розробляється індивідуальний навчальний план для дітей з особливими освітніми потребами (далі - індивідуальний навчальний план) з урахуванням висновку ІРЦ.

Для зазначених учнів з особливими освітніми потребами на 2021-2022 н.р. розроблено індивідуальні навчальні плани:

- для учнів 1-Б, 1-В, 1-Г, 2-В, 4-Б класу - з тяжкими порушеннями мовлення відповідно до Типової освітньої програми НУШ за редакцією О.Я.Савченко з використанням корекційної складової Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з із тяжкими порушеннями мовлення, затвердженої наказом МОН від 26.07.2018р. №814, додаток 8,9;
- для учнів 2-В, 3-Б, 3-Г класу - із затримкою психічного розвитку, відповідно до Типової освітньої програми НУШ за редакцією О.Я.Савченко з використанням корекційної складової Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з затримкою психічного розвитку, затвердженої наказом МОН від 26.07.2018р. №814, додаток 10,11;
- для учениці 4-Д класу - із порушеннями опорно-рухового апарату відповідно до Типової освітньої програми НУШ за редакцією О.Я.Савченко з використанням корекційної складової Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з із порушеннями опорно-рухового апарату, затвердженої наказом МОН від 26.07.2018р. №814, додаток 12,13;

Індивідуальний навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувача освіти. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у індивідуальному навчальному плані кожної дитини з особливими освітніми потребами (далі - навчальний план).

Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Державний стандарт початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами складається з семи освітніх галузей:

- мовно-літературна - (українська мова і літературне читання)
іншомовна (англійська мова)
- математична - спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;
- технологічна - формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;

- інформативна - формування інформаційно-комунікаційної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;
- природнича, громадянська та історична, соціальна і здоров'язбережувальна - формування компетентностей в галузі природничих наук, соціальної компетентності, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;
- мистецька - формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;
- фізкультурна - формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Мовно-літературна та іншомовна освітні галузі реалізуються через окремі предмети "Українська мова", "Читання" та "Англійська мова". Математична освітня галузь у навчальному плані реалізується через предмет "Математика". Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі реалізуються через предмет – "Я досліджую світ". Фізкультурна освітня галузь реалізується предметом "Фізична культура". Технологічна освітня галузь реалізується через предмет "Дизайн і технології". Інформатична освітня галузь реалізується предметом «Інформатика».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту". Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем. Відповідно до статті 20 Закону України «Про освіту» батьки дитини мають право обирати заклад освіти, освітню програму, вид і форму здобуття дітьми освіти відповідного рівня. Згідно зі статтею 20 Закону у разі звернення особи з особливими освітніми потребами або її батьків до закладу освіти інклюзивна група або клас утворюється в обов'язковому порядку.

Інваріантна складова навчальних планів для дітей з особливими освітніми потребами обов'язково включає години корекційно-розвиткових занять, спрямованих на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, а саме:

- розвиток зорового або слухового сприймання, мовлення, пізнавальної діяльності, психофізичний, соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими потребами;
- розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності і творчості;
- формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з особливими освітніми потребами до навчання у закладі освіти;
- створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямів такої роботи. .

Кожен учень відвідує індивідуальні заняття не менше 3-х разів на тиждень. Індивідуальне заняття з кожним учнем триває не менше 20 хвилин.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (7 учнів: 1-Б -1учень,1-В -1учень,1-Г- 1 учениця, 2-В-2 учні, 4-Б -1 учениця, 4-Д – 1 учениця).

Мета: компенсація порушень мовленнєвого розвитку та створення умов для формування навичок вільної комунікації, що сприятиме включенню дітей з тяжкими порушеннями мовлення до суспільного життя.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Визначення порушень мовленнєвого розвитку та механізмів їх виникнення.
2. Подолання мовленнєвих порушень з урахуванням механізмів їх виникнення та з опорою на найбільш збережені компоненти мовленнєвої та пізнавальної діяльності.
3. Попередження появи вторинних порушень мовленнєвого (дисграфії, дизорфографії та дислексії) та пізнавального розвитку.
4. Формування здатності здійснювати комунікацію в різних сферах спілкування з урахуванням мотивації, мети та соціальних норм поведінки.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: корекція мовлення, корекція розвитку, логоритміка, лікувальна фізкультура.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей із затримкою психічного розвитку (4 учні)

Мета: формування пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, позитивних характеристик особистості, мовлення, психомоторного розвитку.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Цілеспрямоване формування пізнавальної діяльності: формування мисленнєвої діяльності у взаємозв'язку з мовленнєвим розвитком; розвиток розумових здібностей шляхом опанування дій в різних видах діяльності (навчальна, предметно-практична); розвиток творчих здібностей.
2. Формування навчальної та предметно-практичної діяльності (мотиваційного, орієнтовно-операційного і регуляційного компонентів): цілеспрямоване формування навчальної діяльності: вміння програмувати, контролювати, регулювати й оцінювати результати виконання завдань; всебічний розвиток предметно-практичної діяльності.
3. Корекційний розвиток емоційно-вольової сфери: формування здатності до вольових зусиль, довільної регуляції поведінки; подолання вже сформованих негативних якостей особистості; попередження й усунення афективних, негативних відхилень у поведінці.
4. Розвиток мовлення. Розвиток усного мовлення шляхом корекції порушень звукомови, розвиток лексики й граматичного ладу мовлення; розширення активного та пасивного словникового запасу.
5. Розвиток психомоторики. Формування рухових вмінь та навичок; розвиток координації рухів, спритності, сили, витривалості; розвиток відчуття ритму; розвиток правильної постави, ходи, грації, рухів; розвиток загальної та дрібної моторики; розвиток моторних функцій і дихання.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток мовлення, ритміка, корекція розвитку.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з порушенням опорно-рухового апарату (4-Д - 1- учениця)

Мета: створення та забезпечення психофізичного та особистісного розвитку дітей із порушеннями опорно-рухового апарату, корекції наявних порушень психофізичного розвитку та забезпечення умов для розвитку усіх психічних процесів, що сприятиме максимальній соціалізації дітей.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Визначення наявних порушень психофізичного розвитку дитини із порушеннями опорно-рухового апарату.
2. Подолання порушень з урахуванням механізмів їх виникнення з опорою на найбільш збережені функціональні системи розвитку.
3. Попередження появи та корекція вторинних порушень психофізичного розвитку.
4. Формування здатності здійснювати комунікацію в різних сферах спілкування з урахуванням мотивації, мети та соціальних норм поведінки.

5. Нормалізація м'язового тону організму дитини через інтеграцію мовленнєвої, пізнавальної, рухової діяльності.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: лікувальна фізкультура, корекція розвитку.

Корекційно-розвиткові заняття проводять спеціалісти закладу освіти: психолог, вчитель-логопед, вчитель- реабілітолог .

При визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1- их класах-35 хвилин, 2-4 класах - 40 хвилин, визначених Державними санітарними нормами та правилами. Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Повноцінність початкової освіти для дітей з особливими освітніми потребами забезпечується через реалізацію інваріантної, варіативної частин навчального плану та корекційно-розвиткових занять, які обов'язково фінансуються з відповідного бюджету.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Нормативи наповнюваності класів, поділ класів на групи під час вивчення окремих предметів у інклюзивному класі встановлюються відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Безпосередня організація інклюзивного навчання здійснюється командою психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП. Відповідно до висновку ІРЦ, результатів психолого-педагогічного вивчення дитини команда супроводу впродовж 2-х тижнів з моменту початку освітнього процесу складає ІПР дитини з ООП, яка погоджується батьками та затверджується керівником закладу освіти. При організації інклюзивного навчання у закладі освіти необхідно врахувати, що асистент вчителя не є персональним педагогом для одного чи декількох дітей, він надає допомогу вчителю в організації освітнього процесу в класі, допомагає дітям з ООП концентрувати увагу, сприяє формуванню саморегуляції та самоконтролю у них. Освітній процес в класі з дітьми з ООП здійснюється вчителем. Асистент вчителя є постійним учасником команди супроводу в закладі освіти.

Навчальний план

ліцею №13 міста Ковеля Волинської області

на 2021 – 2022 н.р.

для осіб з особливими освітніми потребами 1 класів

складений на основі Типового навчального плану Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О. Я. , наказ МОН від 08.10.2019 року № 1272 та корекційної складової відповідно до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН від 26.07.2018р. №814,

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень					
	1-Б	КРЗ	1-В	КРЗ	1-Г	КРЗ
Інваріантний складник						
Мовно-літературна ,в тому числі	9		9		9	
Українська мова та література	7		7		7	
Іноземна мова (англ. мова)	2		2		2	
Математична (математика)	4		4		4	

Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3		3		3	
Технологічна (дизайн і технології)	1		1		1	
Інформатична	-		-		-	
Мистецька (образотворче та музичне мистецтво)	2		2		2	
Фізкультурна*	3		3		3	
Усього	22		22		22	
Корекційно – розвиткові заняття						
Корекція розвитку		2		2		2
Корекція мовлення		2		2		2
Варіативний складник						
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1		1		1	
Загальнорічна кількість навчальних годин	2 3		2 3		2 3	
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	2 0 /70 0		2 0 /70 0		2 0 /70 0	

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів

Навчальний план

ліцею №13 міста Ковеля Волинської області на 2021 – 2022 н.р.

для осіб з особливими освітніми потребами 2 класів (2 учні)

складений на основі Типового навчального плану Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О. Я. , наказ МОН від 08.10.2019 року № 1272 та корекційної складової відповідно до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН від 26.07.2018р. №814(таблиця

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень			
	2-В	КРЗ	2-В	КРЗ
Інваріантний складник				
Мовно-літературна ,в тому числі	9		9	
Українська мова та література	7		7	
Іноземна мова (англ. мова)	2		2	
Математична (математика)	4		4	

Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3		3	
Технологічна (дизайн і технології)	1		1	
Інформатична				
Мистецька (образотворче та музичне мистецтво)	2		2	
Фізкультурна*	3		3	
Усього	22		22	
Корекційно – розвиткові заняття				
Корекція розвитку		2		2
Корекція мовлення		2		2
Соціально-комунікативний розвиток		1		
Варіативний складник				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1		1	
Загальнорічна кількість навчальних годин	25	175	25	140
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	22 /77 0		22 /77 0	

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план

ліцею №13 міста Ковеля Волинської області на 2021 – 2022 н.р.

для осіб з особливими освітніми потребами 3-їх класів

складений на основі Типового навчального плану Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О. Я. , наказ МОН від 08.10.2019 року № 1273 та корекційної складової відповідно до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН від 26.07.2018р. №814, (таблиця

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень			
	3-Б	КРЗ	3-Г	КРЗ
Інваріантний складник				
Мовно-літературна ,в тому числі	9		9	
Українська мова та література	7		7	
Іноземна мова (англ. мова)	3		3	
Математична (математика)	5		5	
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3		3	

Технологічна (дизайн і технології)	1		1	
Інформатична	1		1	
Мистецька (образотворче та музичне мистецтво)	2		2	
Фізкультурна*	3		3	
Усього	22		22	
Корекційно – розвиткові заняття				
Корекція розвитку		2		1
Корекція мовлення		1		1
Соціально-комунікативний розвиток		1		2
ЛФК		1		
Варіативний складник				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1		1	
Загальнорічна кількість навчальних годин	26	175	26	140
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	23 /805		23 /805	

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

4-х класів

ліцею №13 міста Ковеля Волинської області на 2021 – 2022 н.р.

для осіб з особливими освітніми потребами 3-їх класів

складений на основі Типового навчального плану Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О. Я. , наказ МОН від 08.10.2019 року № 1273 та корекційної складової відповідно до Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН від 26.07.2018р. №814, (таблиця

Назва освітньої галузі Класи	Кількість годин на тиждень			
	4-Б	КРЗ	4-Д	КРЗ
Інваріантний складник				
Мовно-літературна ,в тому числі	10		10	
Українська мова та література	7		7	
Іноземна мова (англ. мова)	3		3	
Математична (математика)	5		5	

Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3		3	
Технологічна (дизайн і технології)	1		1	
Інформатична	1		1	
Мистецька (образотворче та музичне мистецтво)	2		2	
Фізкультурна*	3		3	
Усього	25		25	
Корекційно – розвиткові заняття				
Корекція розвитку		2		1
Корекція мовлення		2		2
ЛФК				3
Варіативний складник				
Додаткові години для проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1		1	
Загальнорічна кількість навчальних годин	26	140	26	210
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	23 /805		23 /805	

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Зарахування до початкової школи здійснюється відповідно до ПОРЯДКУ зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 367 від 16 квітня 2018 року.

Зарахування дітей до початку і впродовж навчального року здійснюється виключно на вільні місця. Після зарахування дітей до закладу освіти їх розподіл між класами відбувається в межах нормативу наповнюваності класів, визначеного Законом України «Про загальну середню освіту».

Зарахування дитини з особливими освітніми потребами до інклюзивного класу (з його утворенням у разі відсутності) здійснюється на підставі доданого до заяви висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової загальної освіти освіти за інших умов.

У програмі визначено конкретні очікувані результати, які подані за змістовими лініями з урахуванням потенціалу кожної освітньої галузі для формування в учнів ключових та предметних компетентностей, наскрізних умінь.

Особливості організації освітнього процесу в інклюзивному класі

Освітній процес в інклюзивному класі здійснюється за індивідуальною програмою розвитку дитини з особливими освітніми потребами. ІПР складається на основі висновку ІРЦ про комплексну оцінку розвитку дитини та Типової освітньої програми НУШ за редакцією О.Я.Савченко, з використанням корекційної складової Типової освітньої програми

початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН від 26.07.2018р. №814,

Індивідуальний навчальний план та індивідуальну навчальну програму розробляє команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

Особливістю освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами є його корекційна спрямованість. Відповідно до висновку ІРЦ та Типових навчальних планів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку в індивідуальному навчальному плані передбачається від двох до шести годин на тиждень для проведення корекційно-розвиткових занять, а саме:

- розвиток мовлення,
- пізнавальної діяльності,
- психофізичний,
- соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими потребами;
- розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності і творчості;
- створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямів роботи.

Корекційно-розвиткові заняття проводять практичний психолог, логопед, вчитель адаптивної фізкультури. Тривалість корекційно-розвиткових занять: групове — 35-40 хв, індивідуальне — 20-25 хв. Такі години не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження дітей з особливими освітніми потребами. Години, виділені на проведення корекційно-розвиткових занять у зв'язку з відсутністю спеціалістів, здійснюються у вигляді консультацій з відповідними педагогами на базі інклюзивного центру.

Розклад уроків для дітей з особливими освітніми потребами складається з урахуванням індивідуальних особливостей їх навчально-пізнавальної діяльності, динаміки розумової працездатності протягом дня і тижня та з дотриманням санітарно-гігієнічних вимог.

Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу забезпечує асистент вчителя, який бере участь у розробленні та виконанні індивідуального навчального плану та програми, адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дитини з особливими освітніми потребами.

Оцінювання навчальних досягнень дітей з особливими освітніми потребами здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою.

- Оцінювання досягнення цілей, які не стосуються академічних дисциплін, відбувається, найчастіше, шляхом спостереження у визначений період. Наприклад, при навчанні учня готуватися самостійно до уроків, вчитель спостерігає, чи досяг учень самостійності чи ще потребує допомоги. Відповідно, в разі настання звітного періоду у звіті може бути вказано, що учень досяг означеної мети або спостерігається прогрес, але інколи потребує допомоги, або, що прогресу в досягненні визначеної мети немає.

- Оцінювання академічних навчальних досягнень (компетенцій) учнів з особливими освітніми потребами здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів за загальноосвітньою програмою або за адаптованою навчальною програмою, з урахуванням обсягу вивченого матеріалу та **критеріїв**, що встановлені у їхніх власних індивідуальних навчальних програмах.

- Інформація про формувальне та підсумкове оцінювання результатів навчання учня є конфіденційною. Вона обговорюється лише під час індивідуальних зустрічей учителя з

учнем/ученицею та його /її батьками, які беруть участь у розробленні індивідуальної траєкторії розвитку учня.

Учні з ООП залучаються до позакласних і позашкільних заходів з урахуванням її інтересів, побажань, індивідуальних особливостей та стану їх здоров'я.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми для дітей з ООП

Для забезпечення якості інклюзивного навчання у закладі:

- визначені особливі освітні потреби дітей, які навчаються в інклюзивних класах;
- створено інклюзивний освітній простір;
- надаються освітні, психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги;
- здійснюється психолого-педагогічний супровід дітей протягом усього періоду навчання із обов'язковим залученням батьків до освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

У інклюзивних класах актуальними методами навчання є:

- створення ситуації успіху на уроках;
- заохочення незначних успіхів і досягнень;
- арттерапія (казкотерапія, музикотерапія, бібліотекотерапія, та ін.);
- бесіди і «мозковий штурм»;
- ділові ігри і дискусії;
- графічні організатори (схеми-«павутинки», ланцюжки послідовності; дерева сортування; діаграми Венна; матриці; сюжетні карти; «знаємо – дізналися – хочемо дізнатися»).

З метою індивідуалізації і диференціації навчання ефективними можуть бути такі заходи і прийоми:

- Надавати навчальний матеріал в різних видах: аудіально, візуально, кінестетично (за допомогою рухів) ;
- Заохочувати учнів представляти результати своєї діяльності в різних видах: усна розповідь, малюнок/схема/діаграма, вірш, п'єса, пантоміма, модель, скульптура тощо;
- Надавати різні види індивідуальних самостійних робіт;
- Використовувати різні види групової + парної роботи, метод проектів;
- Надавати вправи і завдання близькі щоденному оточенню учня;
- Залучати учнів до формування і формулювання цілей власного навчання/очікуваних результатів і оцінювання (Ознайомлення і роз'яснення — обговорення — узгодження; надання прикладів чи незакінчених речень з цілями — коригування ; самостійне формулювання)
- Використовувати ІКТ при викладанні і при індивідуальній/парній/груповій діяльності учнів.
- Крім корисної інформації і завдань, що сприяють досягненню цілей, вправи і завдання мають бути привабливими, надихаючими і стимулюючими, з зарядом бадьорості, енергії і гарного настрою.

Структуру навчального року, графік шкільних канікул визначає заклад освіти відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

У зв'язку із епідеміологічною ситуацією, що склалася в Україні виконання освітніх програм може здійснюватись з використанням технологій дистанційного навчання. Для учнів, які знаходяться на інклюзивному навчанні, можуть використовуватись інструменти онлайн-спілкування та електронні ресурси й веб-сервіси в синхронному та асинхронному

режимі, веб-ресурси, розроблені педагогами, практикуватися індивідуальні консультації та самостійне опрацювання навчального матеріалу. Для ефективного впровадження системи дистанційного навчання передбачаються форми зворотного зв'язку (контролю) зі здобувачами освіти та їх батьками: дистанційні онлайн-конференції, відео-уроки, скайп-конференції, тестування тощо.

Для організації інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у ліцеї створені відповідні умови .

Кадрове забезпечення освітньої діяльності

Освітній процес у інклюзивних класах здійснюватимуть 8 учителів. Вищу освіту мають 100% педагогів. Спеціалістів вищої кваліфікаційної категорії - 4, це 50%; I кваліфікаційну категорію мають 2 (25%) учителів; II кваліфікаційну категорію мають 1 (12%) педагогів та 1 (12%) учитель – спеціаліст. Працюватиме 8 асистентів вчителя.

Стратегії універсального дизайну для дітей з ООП

- Розширення можливостей навчання з використанням тематичних досліджень, музики, рольових ігор, спільного навчання, практичних занять, екскурсій, запрошених доповідачів, веб-комунікацій та ін.
- Вибір форм навчання, надаючи можливості для індивідуальної, парної і групової роботи, а також дистанційного. Використання різних матеріалів щоб уявити, проілюструвати і закріпити новий навчальний зміст — онлайн ресурси, відео подкасти, PowerPoint презентації, електронні книги.
- Організаційні підказки, довідкова інформація для вивчення нових концепцій з використанням картин, артефактів, відеороликів та інших матеріалів.
- Надання тимчасової підтримки для зменшення складності завдання.
- Надання навчального плану, начерків, резюме, навчальних посібників і копій слайдів PowerPoint.
- Різні інструкції — усно, у письмовій формі, щоб залучати учнів візуально.
- Використання слайдів, графіків і діаграм.
- Використання гнучких методів для оцінки, різні способи демонстрації знань учнями — візуальні, усні, письмове подання.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

- підручники для 1-4 класів НУШ - стан забезпечення: 100% .
- додаткові засоби навчання, посібники, рекомендовані до використання Міністерством освіти і науки України (зошити з друкованою основою, таблиці, бліц-картки тощо);
- додаткові засоби навчання – надбання минулих років (проекти, інтелект-карти, дидактичний роздатковий матеріал тощо);
- інформаційне забезпечення освітньої діяльності: бібліотека; підключення закладу до мережі Інтернет.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

- **Ресурсна кімната** є прикладом удосконалення інклюзивного середовища та гармонізації навчання дітей з особливими освітніми потребами, приміщення ресурсної кімнати містить навчальну, соціально-побутову, ігрову зони та зону відпочинку. У кімнаті також є кухня для розвитку дитиною щоденних навичок, а також корекційні та наочні засоби для проведення розвивальних занять. Меблі в ній модульні, що дозволяє по-різному формувати робочі зони — індивідуальні та групові. Окрім того, приміщення оснащено телевізором, ламінатором, комп'ютерним обладнанням та принтером для роботи з додатковим навчальним матеріалом. У ресурсній кімнаті діти можуть займатися з корекційним педагогом , практичним психологом, вчителем ЛФК (лікувальної фізичної культури) та іншими фахівцями, працювати за власним адаптаційним графіком. Там діти можуть розвивати життєві навички, вчитися, відпочивати, гратися.

Кімната оснащена новітніми технологіями, які створюють відповідні умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами. Вона поділена на зони: *перша зона* — з

медіатехнічним обладнанням — використовується для розвивальних і корекційних занять з логопедом і практичним психологом. Друга — для розвитку моторики, пізнавальних процесів за допомогою інтерактивних ігор та роздавального матеріалу, наприклад — кінетичним піском, конструктором, магнітної абеткою. Є і третя зона — для релаксації, де можна провести психоемоційне розвантаження, що дуже важливо для учнів, які швидко втомлюються, для них важливий відпочинок і часта зміна діяльності. Тут є шведська стінка, сухий басейн, батут, гірка, крісло, килим, стіл для піскової терапії, проектор, спеціальні дошки для маркерів, крейди, магнітів, полицки з іграшками – все для того, аби дитина відпочила, розслабилася.

Забезпечення приміщеннями навчального призначення, іншими приміщеннями, спортивними майданчиками

Класних кімнат – 8; кабінет інформатики – 1; спортзал – 2; актова зала – 1; читальна зала – 1; їдальня – 1; стадіон – 1; спортивних майданчиків – 2; обладнання класних кімнат (відповідно до вимог Наказу МОН №143 від 07.02.2020 року «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи»).

забезпечено безперешкодний доступу до будівель та приміщень закладу дітей з ООП.

Якість проведення навчальних занять.

Якість проведення навчальних занять забезпечується учителями відповідно до обраних форм уроків, методів і прийомів роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, підходів до організації освітнього процесу.

Серед методів і прийомів у процесі дослідження було виокремлено групу інтерактивних (таких як активне слухання, діалог, інтерв'ю, знайомство, комплімент, листи самооцінювання, мікрофон, навчаючи – вчуся, незакінчені речення, обмін проблемами, переформулювання, піраміда позитивних почуттів, поняття про..., пошук інформації, прийняття правил, прийоми проведення рефлексії наприкінці уроку, рефлексивна бесіда, робота в малих групах, робота в парах, ролі у груповому навчанні, ротаційні (змінювані) трійки, спільний проект, так і ні, читаємо та запитуємо, читання в парах, я пишаюся та ін.), метод гри (імітаційні, пізнавальні, дидактичні ігри), метод ситуатійного моделювання, в основі якого лежить створення ситуації, де вирішення проблеми відбувається відповідно до конкретних умов, що сприяє соціалізації дітей з особливостями розвитку.

Досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей).

З метою аналізу рівня засвоєння учнями інклюзивних класів навчального матеріалу у розрізі навчальних предметів, рівня сформованості ключових компетентностей запроваджена система контролю:

рівня навченості учнів з особливими освітніми потребами інклюзивних класів (щосеместру);

рівня якості знань учнів у розрізі навчальних предметів (щосеместру);

контроль за виконанням ІПР здобувачів освіти, розробка рекомендацій щодо їх покращення.

Аналіз очікуваних результатів навчання здобувачів освіти.

Навчальні досягнення здобувачів освіти інклюзивного навчання здійснюються вербально, що передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Результати навчальних та інших досягнень учнів інклюзивного навчання відображені в індивідуальних програмах розвитку учнів та свідоцтвах досягнень.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми для дітей з ООП

Освітній процес у класах з інклюзивним навчанням у ліцеї здійснюється відповідно до **Постанови від 21 лютого 2018 р. №87** «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»;

для 1-2 класів – на основі Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко (наказ МОН від 08.10.2019 № 1272);

для 3-4 класів -Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273).

Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом МОН від 26.07.2018р. №814 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 16.08.2018 № №917;

Наказу МОН №143 від 07.02.2020 року « Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи»).

Державних санітарних правил і норм улаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу (ДСанПіН 5.2.008-01), за навчальними підручниками, посібниками, рекомендованими МОН для початкової школи.

1.Програмно-методичне забезпечення освітньої програми закладу загальної середньої освіти І ступеня (1,2 класи) (ссылка <https://mon.gov.ua/>) (Програма затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 р. №1272)

Предмет Назва навчальної програми

Навчання грамоти 1 кл. Українська мова 2 клас Читання 2 клас.

Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко.

Математика. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко.

Музичне мистецтво. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко.

Образотворче мистецтво. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко.

Я досліджую світ. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко.

Дизайн і технології. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко.

Фізична культура. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко.

Англійська мова. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко.

Передумовою у забезпеченні успішності навчання дитини з особливими освітніми потребами у ліцеї є індивідуалізація освітнього процесу. Індивідуальне планування освітнього процесу має на меті:

- розроблення комплексної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами, що допоможе педагогічному колективу закладу пристосувати середовище до потреб дитини;
- надання додаткових послуг та форм підтримки у процесі навчання;
- організацію спостереження за динамікою розвитку учня.

Індивідуальна програма розвитку (ІПР) – документ, що забезпечує індивідуалізацію навчання особи з особливими освітніми потребами, закріплює перелік необхідних психолого-педагогічних, корекційних потреб/послуг для розвитку дитини та розробляється групою фахівців з обов'язковим залученням батьків дитини з метою визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання (Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII).

У ліцеї на 2021-2022н.р. розроблено 9 ППР для дітей з ООП. Основна ціль ППР — побудова якісного навчального процесу для дитини з особливими освітніми потребами у відповідності до її реальних можливостей, виходячи з особливостей її розвитку та освітніх потреб.

Індивідуальна програма розвитку містить такі розділи:

1. Загальна інформація про дитину: ім'я та прізвище, вік, телефони батьків, адреса, проблема розвитку (інформація про особливі освітні потреби), дата зарахування дитини до школи та строк, на який складається програма.

2. Наявний рівень знань і вмінь. Група фахівців протягом 1-2 місяців (в залежності від складності порушення) вивчає можливості та потреби дитини, фіксує результати вивчення:

- її вміння, сильні якості та труднощі, стиль навчання (візуальний, кінестетичний, багатосенсорний та інші, особливо якщо один зі стилів домінує), у чому їй потрібна допомога;

- інформація щодо впливу порушень розвитку дитини на її здатність до навчання (відомості надані спеціалістами ІРЦ). Вся інформація повинна бути максимально точною, оскільки вона є підґрунтям для подальшого розроблення завдань.

3. Спеціальні та додаткові освітні послуги. В індивідуальній програмі розвитку фіксується розклад занять з відповідними фахівцями (логопедом, психологом та іншими спеціалістами), вказується кількість і тривалість таких занять з дитиною.

4. Адаптації/модифікації. При складанні індивідуальної програми розвитку необхідно проаналізувати, які адаптації та модифікації слід розробити для облаштування середовища, застосування належних навчальних методів, матеріалів, обладнання, урахування сенсорних та інших потреб дитини.

Модифікація - трансформує характер подачі матеріалу шляхом зміни змісту або концептуальної складності навчального завдання. Наприклад, скорочення змісту навчального матеріалу; модифікація навчального плану або цілей і завдань, прийнятних для конкретної дитини, корекція завдань, визначення змісту, який необхідно засвоїти.

Адаптація - змінює характер подачі матеріалу, не змінюючи зміст або концептуальну складність навчального завдання. Зокрема, можуть використовуватись такі види адаптацій:

- пристосування середовища (збільшення інтенсивності освітлення в класних кімнатах, де є діти з порушеннями зору; зменшення рівня шуму в класі, де навчається слабочуюча дитина, забезпечення її слуховим апаратом; створення відокремленого блоку в приміщенні школи для учнів початкової ланки);

- адаптація навчальних підходів (використання навчальних завдань різного рівня складності; збільшення часу на виконання, зміна темпу занять, чергування видів діяльності);

- адаптація матеріалів (адаптація навчальних посібників, наочних та інших матеріалів; використання друкованих текстів з різним розміром шрифтів, картки-підказки, тощо).

Індивідуальна програма розвитку розробляється на один рік. Двічі на рік (за потребою частіше) переглядається з метою її коригування. Зокрема, коли у дитини виникають труднощі у засвоєнні визначеного змісту навчального матеріалу, чи навпаки виникає необхідність перейти до наступного рівня складності виконання завдань.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється за критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів у системі початкової загальної освіти

Нормативна база

о Роз'яснення щодо оцінювання результатів навчання учнів, що є учасниками всеукраїнського експерименту за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації Державного стандарту початкової освіти» Лист МОН № 1/9-174 від 30.03.21 року.Щодо окремих питань оцінювання та фіксації результатів навчання учнів початкових класів Нової української школи Лист МОН № 1/9-550 від 29.09.20 року

о Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів третіх і четвертих класів Нової української школи Наказ МОН № 1146 від 16.09.2020 року

о Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу Наказ МОН № 1154 від 27.08.2019 року

о Про затвердження методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу учнів першого класу Нової української школи Наказ МОН № 1362 від 07.12.2018 року

Оцінювання навчальних досягнень учнів зі складними вадами розвитку, які навчаються за індивідуальним навчальним планом і програмою, здійснюється за обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою.

Система оцінювання навчальних досягнень учнів повинна бути стимулюючою.

Освітня програма школи II ступеня (5-9 класи)

Освітня програма школи II ступеня (далі – Освітня програма) розроблена на виконання ст. 33 Закону України «Про освіту», ст. 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» (далі – Державний стандарт). Освітня програма відображає ідеї концепції «Нова українська школа», затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р і окреслює підходи до планування й організації закладом освіти комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік:

- для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік,
- для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік,
- для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,
- для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,
- для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Навчальні плани базової школи складені на основі Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти II ступеня, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 за п'ятиденним робочим тижнем.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ УЧНІВ, ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ

Мета базової загальної середньої освіти — розвиток і соціалізація особистості учнів, формування їхньої національної самосвідомості, загальної культури, світоглядних орієнтирів, екологічного стилю мислення і поведінки, творчих здібностей, дослідницьких і життєзабезпечувальних навичок, здатності до саморозвитку й самонавчання в умовах глобальних змін і викликів. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, у навчальних програмах конкретизовано завдання, які має реалізувати вчитель, зміст та очікувані результати навчання у рамках кожної освітньої галузі. Провідним у навчанні є компетентнісний підхід, який передбачає формування не лише предметної, а й ключових компетентностей, зміщення акцентів зі знанневого на діяльнісний освітній результат. З огляду на суть зазначеного підходу, знання мають бути інструментом у розв'язанні життєвих проблем, засобом особистісного розвитку, соціалізації учнів, успішного професійного становлення та облаштування особистого життя. Можливості предметів у формуванні **ключових компетентностей** розкрито у навчальних програмах. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна

грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. У навчальних програмах з усіх предметів виокремлено такі наскрізні змістові лінії: **«Екологічна безпека та сталий розвиток»**, **«Громадянська відповідальність»**, **«Здоров'я і безпека»**, **«Підприємливість та фінансова грамотність»**. Наскрізні змістові лінії є засобом інтегрування навчального змісту, спрямовані на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях, сприяють формуванню ціннісних і світоглядних орієнтацій учня, передбачають розв'язування завдань реального змісту, виконання міжпредметних навчальних проєктів, творчих робіт, роботу з різними джерелами інформації **Навчання за наскрізними лініями** реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем, при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проєкти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою; факультативів та курсів за вибором, роботу в різноманітних проєктах, позакласну навчальну роботу і роботу гуртків:

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невинормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. <i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. <i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	<i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби

		спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. <i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. <i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	<i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. <i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. <i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. <i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях <i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задач; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. <i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних

		технологій для ефективного розв’язування математичних задач. <i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	<i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. <i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. <i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	<i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. <i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	<i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. <i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.

		<i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). <i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. <i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. <i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. <i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика

- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Типові освітні програми, за якими розроблено освітню програму закладу:

Класи	Варіант Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України
5-А	Освітньої програми «Інтелект Українм», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 02 листопада № 1319 «Про проведення всеукраїнського експерименту за темою « Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів» і змінами внесеними наказом МОН України від 03.02.2021 року №140
5-Г, Д, 6-А	Таблиця № 1 Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405)

5-Б,В 6-Б,В,Г 7-А,Б,В,Г,Д 8-А,Б,В,Г,Д 9-А,Б,В,Г,Д	Таблиця № 8 Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405)
---	--

Розподіл годин інваріантної складової змісту загальної середньої освіти формується на державному рівні, є єдиним для всіх закладів загальної середньої освіти, визначається через освітні галузі Базового навчального плану. Базовий навчальний план закладу освіти визначає структуру та зміст загальної середньої освіти через інваріантну і варіативну складові, які встановлюють погодинне та змістове співвідношення між освітніми галузями (циклами навчальних предметів), гранично допустиме навчальне навантаження на учнів та загальнорічну кількість навчальних годин. Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002р. №229/6517 (зі змінами). Інваріантна складова навчального плану містить усі навчальні предмети інваріантної складової Типової освітньої програми та забезпечує реалізацію змісту загальної середньої освіти на рівні Державного стандарту. Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, профіль закладу, конкретизовано варіативну складову освітньої програми, у якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, індивідуальні та факультативні заняття.

Освітня галузь «Математика» реалізується навчальними предметами «Математика» в 5-х – 6-х класах та навчальними предметами «Алгебра» та «Геометрія» в 7-х – 9-х класах. Освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво» в 5-х – 7-х класах, навчальним предметом «Мистецтво» в 8-х – 9-х класах. У межах галузі «Суспільствознавство» в 5-х класах вивчається курс «Історія України» (Вступ до історії), у 6-х класах вивчається інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України». Освітня галузь «Технології» реалізується через предмети «Трудове навчання» та «Інформатика» – в 5-х – 9-х класах. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Освітня програма закладу у 5-А класі передбачає навчання за науково-педагогічним проектом «Інтелект». У межах курсу «Навчаємося разом» інтегрується матеріал навчальних предметів «Етика», «Основи здоров'я». Предмет «Природознавство» розподілено на два: «Природознавство. Моя планета Земля», який є пропедевтичним для вивчення системних курсів біології і географії у 6-9-х класах, та «Природознавство. Твої фізичні відкриття», який є пропедевтичним для курсів фізики та хімії у 7-9-х класах.

З метою реалізації цілей і завдання Проекту до навчального плану закладу загальної середньої освіти для учнів 5-А класу уведено інтегрований курс «Технології». Інтегрований предмет «Мистецтво» викладається як окремі предмети «Образотворче мистецтво» та «Музичне мистецтво». Години варіативної складової використано для індивідуально-групових консультацій (0,5 годин).

Варіативна складова навчальних планів використовується на підсилення таких предметів інваріантної складової:

української мови -1,5 год (6-Б, 7-А,Б,В) та української літератури -1 год (6-Б, 7-А,Б,В);

української мови – 2 год та української літератури – 1 год (8-А,Б,В, 9-А,Б - для поглибленого вивчення предмета);

математики - 2 год (5-В, 6-Г) та 1 год на курс «Логіка»;

алгебри – 3 год, геометрії – 1 год- (8-Д, 9-В кл. - для поглибленого вивчення предмета);

англійської мови- 2 год (5-Б), 3 год (6-В), 3 год (7-Г, 8-Г, 9-Г,Д - для поглибленого вивчення предмета); по 1 год на спецкурс з англійської «Країнознавство» (5-Б, 6-В), по 1 год на підсилення предмета (5-В,Г,Д, 6-А,Б,Г, 7-А, Б,В,Д, 8-А,Б,В, 9-А,Б,В) (лист МОН України від 01.07.2021 №346/02-10)

У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години.

На вивчення окремих курсів: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» виділено по 1 год у 5-Б,В, 6- Б,В,Г,7-А,Б,В,Г,Д класах.

У школі впроваджено факультативні заняття та курси за вибором, індивідуально-групові заняття для цілеспрямованої підготовки школярів до олімпіад, конкурсів, турнірів, які проводяться для окремих груп учнів, а саме:

№	Назва	Клас	Год	Вид заняття
1.	«Методи наукових досліджень»	7-11	1	МКФ
2.	Розв'язування задач з економіки	10-11	1	МКФ
3.	Факультатив по розв'язуванню задач підвищеної складності	8	1	Ф-тив
4.	Математика(окремі базові предмети)	10-В	1	Додаткові год на предмет
5.	Математика(окремі базові предмети)	10-А	1	Додаткові год на предмет
6.	Логіка	5-В	1	курс
7.	Математика(окремі базові предмети)	11	2	Додаткові год на предмет
8.	Логіка	6-Г	1	курс
9.	Математичні смарагди	6	1	Ф-ив
10.	Групові заняття по підготовці до олімпіад (біологія)	7, 9	1	Гр-з
11.	Розв'язування географічних задач	9	1	Ф-ив
12.	«Основи топографічних знань»	8	1	Ф-ив
13.	«Підготовка до ЗНО. Українська література»	10	1	Ф-ив
14.	«Орфографічний практикум з української мови»	6	1	Ф-ив
15.	Практикум з правопису (укр.мова)	10	1	Ф-ив
16.	Юний програміст	5	1	Ф-ив
17.	Візуальне програмування	4	1	Ф-ив
18.	Абетка самоосвіти школяра з хімії	7	1	Ф-ив
19.	Хімія і їжа	6	1	Ф-ив
20.	Досліджуємо історію України	10	1	Ф-ив
21.	Групові заняття з правознавства	9-11	2	Гр-з
22.	Групові заняття з історії	10-В	2	Гр-з
23.	Групові заняття з математики	5	1	Гр-з
24.	Фізика в русі (Визначні технічні відкриття та винаходи XV-XXI століття)	9	1	Ф-ив

25	Юні майстри	8,10	1	Ф-ив
----	-------------	------	---	------

З метою розвитку науково-дослідницьких умінь творчої особистості відведено 12 год. на роботу шести секцій наукового товариства «Країна знань»:

Назва відділення	Секція
Філології та мистецтвознавства	Журналістика
Хімії та біології	Зоологія
Фізики та астрономії	Астрономія
Комп'ютерних наук	Мультимедійні системи, навчальні та ігрові програми

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани закладу містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів цієї освітньої програми.

Освітня програма для дітей з особливими потребами

Освітня програма для дітей з особливими освітніми потребами розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанов Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року № 607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами», від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти", від 21 лютого 2018 року № 87 « Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів».

Освіта дітей з особливими освітніми потребами визначена в індивідуальних освітніх програмах, які створені на основі Типових освітніх програм для дітей з ООП, затверджених МОН України та освітніх програм відповідного класу школи.

Учні 5 - 9 класів навчаються за освітніми програмами, створеними на основі типових освітніх програм, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 №627 "Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами" - із змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 №815

Здобувачі освіти з інтелектуальними порушеннями не вивчають іноземну мову. Такі предмети як «Біологія» та «Всесвітня історія» вивчаються за заявами батьків.

Повноцінність освіти для дітей з особливими освітніми потребами забезпечується через реалізацію інваріантної, варіативної частин навчального плану та корекційно-розвиткових занять, Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів і реалізується через курси:

- для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату: «Лікувальна фізкультура», «Корекція розвитку»;
- для дітей із затримкою психічного розвитку: «Розвиток мовлення», «Корекція розвитку», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура»;
- для дітей з інтелектуальними порушеннями: «Соціально-побутове орієнтування», «Розвиток мовлення», «Лікувальна фізкультура», «Ритміка»;
- для дітей зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями опорно-рухового апарату в поєднанні з інтелектуальними порушеннями): «Лікувальна фізкультура».

Для учнів з особливими освітніми потребами організоване інклюзивне навчання:

Клас	Кількість учнів з особливими освітніми потребами	Перелік корекційно-розвиткових занять	Кількість годин, відведених на корекційно-розвиткову складову(згідно висновків ІРЦ)
5-Д	1	1.Розвиток мовлення 2. Лікувальна фізкультура 3.Корекція розвитку	2 1 2
6-А	2	1.Розвиток мовлення 2.Соціально-побутове орієнтування 3.Лікувальна фізкультура 4.Корекція розвитку	1+2 2+0 1+1 0+2

У закладі організована індивідуальна форма здобуття освіти (педагогічний патронаж):

Клас	Кількість учнів з особливими освітніми потребами	Підстава(довідка ЛКК або Положення про індивідуальну форму навчання)	Перелік освітніх програм. додатків
5-Г	1	Довідка ЛКК №242 від 08.07.2021	Програма ЗЗСО
8-Б	1	Довідка ЛКК № 198 від 14.06.2021	Програма СЗЗСО(порушення ІР
9-Б	1	Довідка ЛКК №318 від 23.08.2021	Програма ЗЗСО
10-В	1	Довідка ЛКК № 147 від 13.05.2021	Програма ЗЗСО

Головне завдання школи - збереження здоров'я дітей. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу, кадрового забезпечення:

Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами):

Клас	Кількість годин	Предмет
5-Б,В,Г,Д,6-А,В,Г	3,5	Укр.мова
6-Б	5	
7-Г,Д	2,5	
8-А	4	
8-Г,Д	2,5	

10-А	2	
11	4	
5-7	1	Інформатика
8-9	2	
10-11	1,5	
5-Б,6-В,7-Г,8-Г,10-А	5	Англ.мова
5-Г,Д,6-А,Б,Г,8-А,Д,11	3	
5-А,Г,Д,6-А,Б,В,Г	2	Труд.навч
8-А,Г,Д	1	
10-А,11	1,5	
10-А,11	3	Фізична культура
10-А,Б,В,11	1,5	захист України

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня

№ п/п	Назва навчальної програми
1	Українська мова 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804);
2	Українська література 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804
3	Історія України. Всесвітня історія 5–9 класи. Програма, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804;
4	Математика 5-9 класи. Програма, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
5	Фізика 7-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804
6	Хімія 7-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
7	Біологія 6-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
8	Інформатика 5-9 класи. Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 Програма курсу «Інформатика». 5-9 класи. Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 2015 року
9	Іноземні мови 5-9 класи. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджені наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
10	Географія 6-9 класи. Навчальна програма, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
11	Зарубіжна література 5 – 9 класи. Навчальна програма, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
12	Мистецтво 5-9 класи (авт. Л. Масол). Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. (оновлена), затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017р. № 804
13	Трудове навчання 5 – 9 класи. «Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів. 5 – 9 класи» (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;
14	Природознавство 5 клас. Програма, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804

15	Основи здоров'я 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2012 рік, оновлена 2017 рік працювали: О. І. Шиян, Т. Г. Боса, О. А. Спірке, О. І. Шаповал
16	Фізична культура. Навчальна програма з фізичної культури для 5–9 класів (затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407)
17	Правознавство. Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. 2016 р., Т. Ремех

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
 для здобувачів освіти 5 – х класів
ЛПЦЕЙ №13 М.КОВЕЛЯ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
 з українською мовою навчання на 2021-2022 н.р.
 (за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня,
 наказ МОН України від 20.04.2018 р. №405 таблиця 1,8)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		5-Б іноз.філол	5-В математ.	5-Г Ст.	5-Д Ст.
Мови і література	Українська мова	3,5	3,5	3,5	3,5
	Українська література	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2
	Іноземна мова	3+2	3	3	3
Суспільство знавство	Історія України	1	1	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1+1*	1+1*		
	Музичне мистецтво			1	1
	Образотворче мистецтво			1	1
	Мистецтво				
Математика	Математика	4	4+2	4	4
Природо знавство	Природознавство	2	2	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	2	2
	Інформатика	1	1	1	1
Здоров'я	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		3,5	3,5		
<i>На окремі курси *</i>		<i>1</i>	<i>1</i>		
<i>укр..мова (погл)</i>					
<i>укр..літ(погл)</i>					
<i>Математика(погл)</i>			2		
<i>курс «логіка»</i>			0,5		
<i>англ..мова</i>		2			
<i>країнозн(англ.)</i>		0,5			
Разом		26+3	26+3	23,5+3	23,5+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації:		2	2	3,5	3,5
<i>На окремі курси *</i>				0,5	0,5

спец курс	0,5	0,5		
історія			1	1
псих.спілк.	0,5			
індивідуальні заняття	1	1	0,5	0,5
українознавство			0,5	
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	28	28	28	28
Всього (без урахування поділу класів на групи)	28+3	28+3	27+3	27+3

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
 для здобувачів освіти 5-А класу,
 які працюють за науково - педагогічним проектом «Інтелект України»
 ЛПЦЕЙ №13 М.КОВЕЛЯ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
 з українською мовою навчання на 2021-2022 н.р.

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах 5-А
Українська мова	4
Українська література	1,5
Іноземна мова	5
Зарубіжна література	2
Математика	6
Алгебра	-
Геометрія	-
Природознавство. Моя планета Земля.	2
Природознавство. Твої фізичні відкриття	1
Біологія	-
Географія	-
Фізика	-
Хімія	-
Навчаємось разом	2
Історія України	1
Всесвітня історія	-
Правознавство	-
Мистецтво	1
Технології	1
Інформатика	1
Фізична культура	3
Додаткові години* на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	0,5
Разом	28+3
Гранично допустиме навчальне навантаження	28
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класу на групи)	31

У межах курсу «Навчаємось разом» інтегрується матеріал навчальних предметів Етика (5-6 класи), Основи здоров'я (5-9 класи), Підприємництво та фінансова грамотність (9 клас). *У

межах галузі «Суспільствознавство» у 5-6-х класах вивчається курс «Вступ до історії», у 7-9-х – інтегрований курс «Історія: Україна і світ». ****Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для здобувачів освіти 6 – х класів
ЛІЦЕЙ №13 М.КОВЕЛЯ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
з українською мовою навчання на 2021-2022 н.р.

(за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня,
наказ МОН України від 20.04.2018 р. №405 таблиця 1,8)

Освітні галузі	Навчальні предмети	6-А Станд.	6-Б укр.філол	6-В іноз.філол.	6-Г математ.
	Українська мова	3,5	3,5+1,5	3,5	3,5
	Українська література	2	2+1	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	2+3	3
Суспільство знавство	Історія України	1	1	1	1
	Всесвітня історія	1	1	1	1
Мистецтво	Мистецтво		1+0,5*	1	1
	Музичне мистецтво	1			
	Образотворче мистецтво	1			
Математика	Математика	4	4	4	4+3
	Біологія	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	2	2
	Інформатика	1	1	1	1
Здоров'я	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		-	4	4	4
<i>укр..мова</i>			<i>1,5</i>		
<i>укр..літ</i>			<i>1</i>		
<i>англ.мова</i>			<i>1</i>	<i>3</i>	<i>1</i>
<i>математика</i>					<i>2</i>
<i>логіка</i>					<i>1</i>
<i>країнозн(англ.)</i>				<i>1</i>	
<i>На окремі курси*</i>			<i>0,5*</i>		
Разом		26,5+3	28,5+3	28,5+3	28,5+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації:		3,5	2,5	2,5	2,5
спец курс		0,5			
курс «логіка»			1		
історія				0,5	0,5

псих.спілк.	1			
індивідуальні заняття		1	1	1
українознавство	1			
На окремі курси*	0,5	0,5	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	31	31	31	31
Всього (без урахування поділу класів на групи)	30+3	31+3	31+3	31+3

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для здобувачів освіти 7 – х класів
ЛІЦЕЙ №13 М.КОВЕЛЯ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
з українською мовою навчання на 2021-2022 н.р.
(за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня,
наказ МОН України від 20.04.2018 р.№ 405 таблиця 8)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		7-А укр. філол.	7-Б укр.філол.	7-В укр.філол	7-Г іноз.філол	7-Д математ.
Мови і література	Українська мова	2,5+1,5	2,5+1,5	2,5+1,5	2,5	2,5
	Українська література	2+1	2+1	2+1	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	2+1	2+1	2+1	2+3	2+1
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1	1
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1
Мистецтво*	Мистецтво	1+0,5*	1+0,5*	1	1+0,5*	1+0,5*
	Музичне мистецтво					
	Образотворче мистецтво					
Математика	Алгебра	2	2	2	2	2+2
	Геометрія	2	2	2	2	2+1
Природознавство	Біологія	2	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	2	2
	Фізика	2	2	2	2	2
	Хімія	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	1	1
Здоров'я і фізкультура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		4	4	4	4	4
укр..мова (погл)		1,5	1,5	1,5		
укр..літ(погл)		1	1	1		
англ.мова(погл)					3	
математика(погл)						3
англ..мова		1	1	1		1
країнозн(англ.)					0,5	
На окремі курси*		0,5	0,5		0,5	

Разом	30+3	30+3	30+3	30+3	30+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації:	2	2	2	2	2
На окремі курси*	0,5	0,5	1	0,5	0,5
спец курс	0,5	0,5			
курс «логіка»			1		
історія				0,5	0,5
псих.спілк.					
індивідуальні заняття	1			1	1
українознавство		1			
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	32	32	32	32	32
Всього (без урахування поділу класів на групи)	32+3	32+3	32+3	32+3	32+3

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво»

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для здобивачів освіти 8 – х класів

ЛІЦЕЙ №13 М.КОВЕЛЯ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

з українською мовою навчання на 2021-2022 н.р.

(за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, наказ МОН України від 20.04.2018 р.№405 таблиця 8)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		8-А укр. філол.	8-Б укр. філол.	8-В укр. філол..	8-Г іноз. філол	8-Д Матем.
Мови і література	Українська мова	2+2	2+2	2+2	2	2
	Українська література	2+1	2+1	2+1	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	2+1	2+1	2+1	2+3	2+1
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1	1	1	1
Математика	Алгебра	2	2	2	2	2+2
	Геометрія	2	2	2	2	2+1
Природознавство	Біологія	2	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	2	2
	Фізика	2	2	2	2	2
	Хімія	2	2	2	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1
	Інформатика	2	2	2	2	2
Здоров'я	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
укр..мова (погл)		2	2	2		
укр..літ(погл)		1	1	1		
англ.мова(погл)						
математика(погл)					3	3
англ..мова		1	1	1	1	1
країнозн(англ.)						
Разом		31+3	31+3	31+3	31+3	31+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації:		2	2	2	2	2

31+3Живи за правилами	0,5				
Логічні стежки математики				0,5	0,5
Світ дитини в укр..клас.прозі	0,5				
зелена архітектура шкільного подвір'я		0,5	0,5		
Основи хімічних знань	0,5				
Природнича фізика				1	1
Гончарик		0,5	0,5		
Енергетичні ресурси, їх використання та екологія					
Географія					
Довкілля		1	1		
Мет.наук.дослід. (екон)				0,5	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	33	33	33	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	33+3	33+3	33+3	33+3	33+3

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
 для здобувачів освіти 8 – х класів
ЛІЦЕЙ №13 М.КОВЕЛЯ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
 з українською мовою навчання на 2021-2022 н.р.
 (за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня,
 наказ МОН України від 20.04.2018 р.№405 таблиця 8)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		9-А укр. філол.	9-Б укр. філол.	9-В математ	9-Г іноз. філол.	9-Д іноз. філол.
Мови і література	Українська мова	2+2	2+2	2	2	2
	Українська література	2+1	2+1	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	2+1	2+1	2+1	2+3	2+3
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1
	Правознавство	1	1	1	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1	1	1	1
Математика	Алгебра	2	2	2+2	2	2
	Геометрія	2	2	2+1	2	2
Природознавство	Біологія	2	2	2	2	2
	Географія	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	Фізика	2	2	2	2	2
	Хімія	2	2	2	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1
	Інформатика	2	2	2	2	2
Здоров'я	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		3	3	3	3	3
<i>укр..мова (погл)</i>		2	2			
<i>укр..літ(погл)</i>		1	1			
<i>англ.мова(погл)</i>					3	3
<i>математика(погл)</i>				3		
<i>англ..мова</i>		1	1	1		
<i>країнозн(англ.)</i>					0,5	0,5
Разом		32+3	32+3	32+3	32+3	32+3

Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації:	1	1	1	1	1
З1+ЗЖиви за правилами	0,5				
Логічні стежки математики			0,5		
Світ дитини в укр. клас. прозі	0,5				
зелена архітектура шкільного подвір'я		0,5			
Основи хімічних знань	0,5				
Природнича фізика			1		
Гончарик		0,5	0,5		
Енергетичні ресурси, їх використання та екологія					1
Географія			1		
Довкілля		1			
Мет. наук. дослід. (екон)			0,5	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	33	33	33	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	33+3	33+3	33+3	33+3	33+3

Освітня програма школи III ступеня (профільна середня освіта)

Освітня програма Ліцею № 13 III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408.

Освітня програма профільної середньої освіти Ліцею № 13 окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Типова освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів, очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 3; пропонований зміст окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН); рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти; вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для

10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані Ліцею № 13.

Навчальний план для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Державного стандарту. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів,

профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

Навчальний план Ліцею № 13 містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика», «Астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учень має обрати два предмети – один в 10 класі, інший в 11 класі, або одночасно два предмети в 10 і 11 класах (у такому разі години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами).

Частина навчальних годин навчальних планів призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профіль навчання Ліцею № 13 є математичний, філологічний (українська мова та література, англійська мова)

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети, що вивчаються на профільному рівні;
- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

Розподіл годин для формування відповідного профілю навчання приймає заклад освіти, враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо.

У процесі складання власного навчального плану враховано, що:

профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних предметів з різних освітніх галузей;

кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом закладу освіти на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети;

у разі залишку навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів, заклад освіти може використовувати їх для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів, для вивчення спеціальних і факультативних курсів.

Спеціальні курси разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних (а за потреби і непрофільних) предметів, можуть містити додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, знайомити учнів із галузями знань, не представленими в змісті окремих предметів, але орієнтованими на комплекс можливих професій у руслі обраного профілю навчання тощо. Тематика і зміст таких курсів можуть розроблятися вчителями і використовуватися в освітньому процесі після погодження в установленому порядку. Заклад освіти може також обирати відповідний курс із уже розроблених і рекомендованих/схвалених для використання. Спеціальні курси реалізуються за рахунок додаткових годин.

Заклад освіти при складанні своїх навчальних планів може збільшувати кількість годин на вивчення базових або профільних предметів за рахунок додаткових годин.

З метою уникнення одногодинного тижневого вивчення певного предмета або курсу заклад освіти може планувати його вивчення концентровано (впродовж чверті, семестру, навчального року).

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їхнє навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). За рішенням

педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами

		навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії

7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.

		Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	--	---

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою; предмети за вибором; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в

	учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

***Вимоги до осіб,
які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.***

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури
Суспільствознавство
Мистецтво
Математика
Природознавство
Технології
Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;
розвитку компетентностей;
перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
корекції основних компетентностей;
комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- ✓ кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ якість проведення навчальних занять;
- ✓ моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- ✓ оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- ✓ контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- ✓ моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- ✓ створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Перелік навчальних програм

Назва навчальної програми	Рівень вивчення
Українська мова	Рівень стандарту
Українська мова	Профільний рівень
Українська література	Рівень стандарту
Українська література	Профільний рівень
Іноземні мови	Рівень стандарту
Іноземні мови	Профільний рівень
Зарубіжна література	Рівень стандарту
Історія України	Рівень стандарту
Всесвітня історія	Рівень стандарту
Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
Математика (початок вивчення на поглибленому рівні з 8 класу)	Профільний рівень
Біологія і екологія	Рівень стандарту
Географія	Рівень стандарту
Інформатика	Рівень стандарту
Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту
Хімія	Рівень стандарту
Технології	Рівень стандарту
Захист Вітчизни	Рівень стандарту
Фізична культура	Рівень стандарту

Навчальні плани на 2021-2022 навчальний рік складені:

для 10-11 класів відповідно до таблиць 2,3 Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 року № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464).

Закладом освіти для складання власного навчального плану обрано варіант організації освітнього процесу, що містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Вивчення базового предмета «Фізика і астрономія» здійснюється як два окремі предмети – «Фізика» (за програмою авторського колективу під керівництвом Локтева В.М.), «Астрономія» за програмою авторського колективу під керівництвом Яцківа Я.Я.), які зазначені в навчальному плані 10-11-х класів.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учнями обрано одночасно два предмети в 10 і 11 класах (інформатика та технології за відповідними модулями)

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети, що вивчаються на профільному рівні;
- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

З метою забезпечення якісної реалізації профілю навчання години варіативної складової передбачено на збільшення годин на вивчення профільних предметів інваріантної складової, а саме:

- ✓ української мови в 10-В кл. (4 год.), 11-кл (4 год);
- ✓ української літератури в 10-В кл. (4 год.);
- ✓ математики в 10-Б кл. (9 год);
- ✓ англійської мови в 10-А кл. (5 год),

Запровадження факультативів та курсів за вибором, що поглиблюють знання з профільних предметів:

- ✓ Розв'язування задач з економіки, -1 год (10-11кл.)
- ✓ Групові заняття по підготовці до олімпіад (математика)-1 год (10кл.);
- ✓ «Основи культури мовлення» -1 год(10 кл.).

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для здобувачів освіти 10-11 – х класів
ЛІЦЕЙ №13 М.КОВЕЛЯ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
з українською мовою навчання на 2021-2022 н.р.

(за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня,
наказ МОН України від 20.04.2018р. № 408 таблиця № 2, 3)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
	10-А	10-Б	10-В	11-
Базові предмети+ профіль	27 +8	27 +8	27 +8	26+9
Українська мова	2	2+2	2+2	2+2
Українська література	2	2	2+2	2
Іноземна мова	2+3	2+1	2+1	2+1
Зарубіжна література	1	1	1	1
Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1	1
Громадянська освіта	2	2	2	0
Математика(алгебра і початки аналізу та геометрія	3+1	3+6	3+1	3+2
Біологія і екологія	2	2	2	2
Хімія	1,5	1,5	1,5	2
Географія	1,5	1,5	1,5	1
Фізика і астрономія	3	3	3	4
Фізична культура	3	3	3	3
Захист Вітчизни	1,5	1,5	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	3	3	3	3
Інформатика	1,5	1,5	1,5	1,5
Технології	1,5	1,5	1,5	1,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спецкурси	8	8	8	9
Математика	1	6	1	2
Укр. мова та літ.			4	4
Історія України				
Іноземна мова	3	1	1	1

Гранично допустиме навчальне навантаження	33	33	33	33
Додаткові години на факульт.курси та інд.заняття	3	3	3	3
<i>МАН</i>	<i>2*</i>	<i>2*</i>	<i>2*</i>	<i>1</i>
<i>Інд. олім</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
Всього (без урахування поділу класу на групи)	38	38	38	38

*- відділення технічних наук МАН, секція «Технологічні процеси та перспективні технології»

** - відділення хіміко-біологічне МАН, секція «медицина»